NINA PALAMARU

Culoare si Destin

Editura "Samia"

IAŞI - 2009

CULOARE ŞI DESTIN

ELISABETA!

Un nume poate prea sofisticat, nume care cere mult prea multe bătăi de ceasornic pentru a fi pronunțat în întregime.

LIZA –cuvânt simplu, înaripat, multicolor, e singurul care poate defini în întregime femeia cu forme rotunde şi ochi poznaşi, învăluitori şi enigmatici.

Liza – două vocale cu semnificații profunde, despărțite de misterioasa „z”, neliniştitoare, aventuroasă, şi cel mai adesea condusă de propriile-i legi. Ființa ce îi poartă numele ar fi într-o veşnică derută dacă nu ar fi existat cârma – acel „L” aerian, luminos, totodată constant prin definiție.

Ne vom hotărî din capul locului: „Elisabeta” o vom pune în sertarul de jos, acolo unde stau actele fără trebuință zilnică.

Elisabeta – trufaşă, vanitoasă – nu-şi va permite să facă vreo nebunie. Arborele său genealogic, încărcat până în vârf cu semețe Elisabete, aparținând tuturor timpurilor şi împrăştiate pe întregul glob, îi va veghea posibilele porniri nonconformiste.

Spre norocul Lizei! Acest fluture de zi şi noapte va putea zburda în voie, alintat de adierile calde, parfumate ale primăverilor prezente şi mai ales, viitoare.

De ce doar primăveri?

Deoarece verile, adesea sufocante, vibrând de prea mult soare, pot trezi inerția, moleşeala – stări ce pot dăuna …

Toamnele? Prea greoaie, dense, cu bogăția lor de poame – adesea insuportabile.

Dar iernile? Iernile pot fi minunate, privite de la fereastra protectoare. Decorul hibernal, fulguiala lină în alternanță cu vârtejurile bezmetice de nori albi ce înțeapă şi îngheață. Troiene scânteind în lumina rece, ademenind prin acea frumusețe calmă, ce nu avertizează, ci atacă direct, fără milă.

Ce poate face un biet fluture iarna? Doar să-şi adune aripile şi să aştepte…

x x x

Trecutul ei? Nimic spectaculos. Liza a fost primul copil al unei familii bine situate pe plan social, cu oarecari pretenții de moşteniri nobiliare, prăfuite şi incerte.

Maria şi Alexandru, cei doi frați mai mici au întregit clanul Bârlădeanu.

Viața Lizei ar fi fost anostă, lipsită de culoare dacă nu ar fi existat acea poveste de iubire – poate unică în felul ei – care i-a marcat existența în mod definitiv. Să ne întoarcem în timp…

CAP. 1

Primele zile de toamnă. Nostalgia finalului, imposibil de ocolit, ascunsă printre frunze ruginii, respirată odată cu lumina blândă a unui soare nehotărât.

În familia Bârlădenilor, Liza e singura care nu-şi găseşte locul. Are şi motive întemeiate. Douăzeci şi doi ani doar o dată în viață pot fi sărbătoriți. Şi în plus, diploma . acea foaie cu chenar albastru, pentru care s-a străduit patru ani de zile. Ani grei, departe de casă, cu hopuri mai mici sau mai mari la tot pasul, într-un oraş aglomerat, străin, fără prieteni, fără pianul care îi putea îndulci clipele de singurătate.

Dar fata a intuit din capul locului: orice împlinire cere sacrificii. Şi a ştiut că îşi va atinge țelul – un post de profesor la liceul din localitate. Va preda Ştiințele Naturale - obiect cu porți deschise spre tot ce este viu, spre tot ce respiră mila Domnului.

Azi va fi sărbătorită! Prietenii vor veni cu flori, cu urări şi cadouri. Veselia întâlnirilor festive! Şampanie, tort, poveşti, amintiri, proiecte.

-Vin şi băieți? – prudența Mariei se simte în vocea incertă, şoptită.

-Bine înțeles! Liza îşi priveşte atent sora. Poți chema şi tu pe cine vrei…

-Ei… Mie-mi plac prietenii tăi. Când va fi ziua mea, atunci…

Maria îşi cunoaşte sora. Şi nu înțelege de ce încă nu s-a implicat în nici o relație serioasă. E un gând care o tulbură.

-Liza, tu nu ai, aşa…un prieten de suflet?

-Poate da, poate nu…, zâmbetul şăgalnic nu dezvăluie nimic. Doar incertitudini…

Maria, la cei optsprezece ani împliniți cu două luni în urmă, a fost în zeci de feluri îndrăgostită. Primul – artist de cinema, cu un corp atletic remarcabil, privire fermă, arogantă – a constituit perfecțiunea masculină până a apărut căpitanul echipei de baschet a liceului. Apoi, colegul timid care i-a pus pe bancă o pungă cu covrigei. Alții şi alții. Pedestalul destinat iubirilor nu a rămas gol nici măcar o zi.

Maria, mereu împovărată de sentimente, şi-a creat o lume a ei, colorată, palpitantă, ruptă de realitate. Constanța, profunzimea trăirilor, nu aveau nici o tangență cu această ființă plină de fantezii trecătoare. Superficială? Poate… Oricum, diferența dintre cele două surori era evidentă.

Liza – selectivă, prudentă – nu se hazardase dincolo de barierele impuse de propria-i conştiință. De aceea nu se putea lăuda cu experiențe proprii, deşi ocazii ar fi avut destule. Şatenă, cu ten alb şi buze frumos conturate, emana un anumit gen de feminitate greu de ocolit. Zâmbetul cald, ochii luminoşi, bustul minunat modelat, toate aceste calități ar fi constituit o invitație, dacă nu s-ar fi suprapus peste un anumit autocontrol ce tăia orice punte.

Zeița intangibilă, apărată de propriile-i principii, îşi crease un țel: CARIERA. Îşi voia diploma – cheia unei vieți independente. În plus natura – minunata natură - o avea la îndemână, închisă în coperțile manualului de Ştiințe Naturale. Întreaga-i voință, bucuria şi elanul unor împliniri cândva doar visate, acum i-au adus recompensa: profesor titular la liceul din localitate.

x x x

Forfota din casă pare a fi ajuns la intensitate maximă.

-Hai să-i mai numărăm odată… , glasul Silviei Bârlădeanu răzbate din bucătărie prin cele două uşi deschise.

-Colegele mele de liceu, mătuşa Ilona…

-Prietenul ăla al tău – cum îi zice? - nu vine?

-A!.. Vasile! Sper să vină, l-am anunțat. Ei, dar el are două locuințe, aici şi la Iaşi, la părinți; mereu e pe drumuri…

-Ce păcat să nu poată veni… Maria nu se poate abține. După părerea ei, băiatul e „şic”.

Liza, deşi se mişcă asemenea argintului viu, manifestă calmul necesar situațiilor stresante. Totul va fi gata la ora stabilită: gustările, prăjiturile, vazele cu flori, băuturile şi – nu în ultimul rând –

amplasarea scaunelor şi a fotoliilor. A repetat la pian şi serenada aleasă pentru această ocazie.

Maria, în schimb, se agită fără rost, mai mult împiedică decât să ajute.

-Tu ce zici? Rochia albastră sau fusta cu volane?

-Cu care te simți tu mai bine!

Răspunsul Lizei este total nesatisfăcător.

-Păi… mă simt bine cu amândouă.

Nedumerită , îşi priveşte sora şi brusc, izbucneşte în râs.

-Doamne, Liza, dacă acesta e criteriul de bază, am să-mi iau papucii şi-un halat.

-S-o văd şi pe asta!

Sărbătorita îşi cunoaşte prea bine sora. Două ore pe puțin se va învârti în jurul oglinzii, din ce în ce mai derutată. Şi, în final, când îşi va arunca ochii pe ceasul de perete, valvârtej se va echipa cu ce-i va veni la îndemână.

x x x

Soneria de la intrare nu are timp de odihnă.

Iată-le: Camelia şi Vivi, apoi Tanți – vesele, parfumate, bune de pus în vitrină, toate o înconjoară pe Liza cu acea afecțiune plină de exuberanță, specifică celor tineri.

-Ce bine arăți!

-De când nu ne-am mai văzut?

Potopul de întrebări, exclamații creează o adevărată tornadă, cuprinzându-i pe toți, fără excepție. Intrarea mătuşii Ilona şi a unchiului Sorin întrerupe pentru moment vacarmul. Sunt gravi, zâmbitori. Cadoul învelit cu grijă este depus delicat pe colțul mesei.

-Mult noroc, Liza!

Fata, emoționată, îi îmbrățişează şi se trage un pas înapoi. E rândul părinților să-şi îmbrățişeze rudele. Cei doi frați Bârlădeanu, ieşiți din carcasa protocolului, par doi băieței fericiți. Au intrat în lumea lor – cea de altă dată. Casa părintească devine o imagine vie ce le însufleţeşte amintirile, scoțând din chenare umbre apuse.

Cumnatele – Silvia şi Ilona – s-au retras la măsuța de lângă fereastră şi sporovăiesc despre boli şi miracole, prieteni şi vecini, întâmplări mai mult sau mai puțin banale, un amalgam pregătit parcă anume zilelor de sărbătoare.

-Şi Mirela ce mai face?

-La casa ei… Într-un fel, am scăpat de griji. A nimerit un soț bun. Dar îi vedem atât de rar… America e departe! – privirea Ilonei, femeie cu sânge fierbinte de unguroaică, se înceţoşează.

Silvia îi ia mâna cu o mişcare tandră şi adaugă:

-Dacă îi este bine, să fii bucuroasă!

-Şi sunt! Dumnezeu îmi e martor… Şi după o pauză adaugă: Doar că mi-e dor de ea…

. . . . . .

Când a sunat din nou soneria, fetele se adunaseră în grădină, pe cele două băncuțe. Semănau cu un stol de vrăbiuțe gureşe.

-Cred că e Vasile!

Liza îşi părăsi locul şi se îndepărtă în grabă, pe cărarea îngustă, umbrită de vişinii ce începuseră să-şi piardă o parte din frunzişul des.

-Cine e Vasile? Viitorul logodnic?

-Nuu… nici pe departe! – Maria, atotştiutoare, dornică să-şi dea importanță, îşi compuse un ton al vocii abia şoptit. Liza nu are iubit… Vasile e doar un prieten. O să-l vedeți!

-Dar ce-a făcut la Iaşi patru ani de zile?

-A învățat. Doar atât! – şi fata făcu un gest de dezaprobare, stârnind şi mai mult interesul tinerelor.

-Nu se poate! - se burzului Vivi, dând energic din cap.

Coada frumos împletită, lungă până la talie, i se mişcă asemenea unui şarpe, unduindu-se peste albul bluzei.

-Ştiți ce cred eu? Nu i-a sunat încă ceasul. Al meu, m-a trezit acum doi ani, şi de atunci…Camelia nu reuşi să-şi termine ideea.

Tanți, cu dezinvoltura-i caracteristică, interveni:

-Eşti căsătorită, ți-ai luat de-o grijă…Dar dacă mă întrebați, am un prieten de care nu mă pot despărți nici noaptea, chicoti ea în continuare.

-De ce nu l-ai adus cu tine?

-Să mi-l suflați voi?!

-Îl am pe-al meu, cu acte în regulă, în vocea Cameliei se simți o tentă de regret.

Vivi ridică de jos o frunză cerată, de un galben pal şi adăugă înveselită:

-Prietenii mei sunt cam mulți. Ce să fac? Nu mă pot hotărî… Toți îmi plac! Dar soțul tău, de ce l-ai lăsat acasă?

-Nu-i aici… , Camelia îşi fixă privirea undeva, dincolo de

frunzişul unei tufe de iasomie. Ştiţi că aştept un copil?

-Tu? Ce eveniment! Şi cum te simţi?

-Acum, bine…, viitoarea mămică zâmbi jenată. O singură propoziţiune dezvăluise întregul ei univers cu fericiri şi temeri.

Interesată de subiect, Maria nici nu sufla. Valul de emoţie devenise insuportabil. O privea intens pe Camelia, încordată şi doritoare de amănunte.

-Vrei un băieţel sau o fetiţă? – şopti fata cu ochii rotunjiţi şi respiraţia precipitată.

În clipa aceea se auziră voci şi paşi apropiindu-se. Liza apăru pe cărare, urmată de doi tineri.

Întregul grup amuţi. Cei trei se apropiară fără grabă, atenţi la frunzişul aşternut în cale.

-Surpriză! - anunţă Liza. Mai avem un musafir. Pe Vasile cred că l-aţi recunoscut.

Vasile se înclină ceremonios şi făcu un pas în lături:

-Iar acesta e prietenul meu - surpriza !

Necunoscutul, vădit stânjenit, se pomeni înconjurat de fete.

-Ei, ce stai aşa, ca la fotograf? – râse Vasile dându-i o palmă uşoară pe umăr. Prezintă-te!

Tânărul îşi compuse o mină gravă, îşi drese vocea şi făcu un pas în faţă:

-Mă recomand – eu sunt SURPRIZA!

-Conform actului de naştere, interveni Vasile, se mai numeşte şi Dumitru, pentru părinţi - Mitică, cu prietenii - Miti.

Veselia îi cuprinse pe toţi.

-Propun câte un pahar de limonadă! , sugeră gazda. Poate domnul Surpriză e însetat.

-Nu-l văd pe Sandu! Vasile o privi întrebător pe Maria, şi nu întâmplător, deoarece ea era cea mai informată în toate, oricând dispusă să explice orice mister, să răspundă la eventualele dileme mai mult sau mai puţin reale.

-Frate-meu e plecat! Nu-şi pune el mintea cu noi…

-Uite, i-am adus ceva… Cred că o să-l intereseze.

Vasile întinse o carte.

-Roman de dragoste? , sugeră fata, luând cadoul cu vădită curiozitate.

-Doamne, numai la prostii îţi este gândul!, îşi apostrofă Liza sora, dând din umeri.

-Nu!..., se apără musafirul, este un manual care te învaţă cum să construieşti un planor, un vapor şi alte minuni… din hârtie.

CAP. 2

E trecut de miezul nopţii. Lumina becului atârnat de plafon împrăştie o lumină gălbuie, anemică. Mobilele – strictul necesar – par împrăştiate la voia întâmplării. În camera rece, neprimitoare, cu aspect de sală de aşteptare, şifonierul cu uşa deschisă emană un miros de naftalină. Jos, direct pe podea, pe un ziar stau clădite cărţi, caiete. Alături - o planşetă de lemn rezemată de perete. Pe o măsuţă din colţ , pensule, acuarele, creioane, par a însufleţi atmosfera ternă.

Dumitru – „surpriza" , conform poreclei primite în casa Lizei – pare cufundat în lectură, nemişcat, cu coatele rezemate pe tăblia mesei şi cu privirea aţintită pe cartea deschisă. Corpul atletic cu umeri largi, înclinat în faţă – întreaga sa atitudine de profundă concentrare – lasă impresia unei statui amplasate printr-o eroare, în acest spaţiu străin.

Privirea i s-a înceţoşat. Oboseala de peste zi îşi spune cuvântul. Şi mai ales emoţiile.

Dumitru, la cei douăzeci şi şase de ani, a avut timp suficient să se analizeze în diverse situaţii. Se ştie echilibrat, imun la şocuri sentimentale şi iată - acum…Ce s-a întâmplat acum? A cui este fotografia dintre filele cărţii? Prin ce miracol a poposit acolo?

E fotografia Lizei. Dumitru a furat-o pur şi simplu! A găsit-o pe pian şi a întins mâna cu un gest firesc, strecurând-o apoi în buzunar, asemenea celui mai expert hoţ.

Nu-l întrebaţi de ce a făcut ceea ce a făcut. Îl veţi pune în mare încurcătură deoarece nici el nu înţelege năvala sentimentelor care l-au cuprins, întâlnind-o pe Liza. Brusc, s-a simţit arzând asemenea unei torţe. Nu a fost în stare să participe la conversaţia colectivă, nici măcar să priceapă sensul cuvintelor spuse. Total pierdut pentru cei din jur. Doar Liza! Atât!

Într-un târziu, se dezmeticeşte din nemişcarea nefirească ce părea să-l domine. Ia fotografia în mână, o studiază atent şi o aşază vertical, la o oarecare distanţă de marginea mesei, folosind drept suport un pahar. Apoi, cu mişcări febrile îşi pregăteşte cele necesare desenului: o coală prinsă în patru pioneze pe planşetă, creion,

acuarele, pensule.

Din fotografie, Liza, serioasă, îngândurată, degajă o tentă de melancolie prinsă în trăiri profunde, doar de ea ştiute. Pare a aştepta un răspuns frământărilor ascunse cu grijă. Ermetică şi tot odată vulnerabilă. Doreşte fereastra deschisă dar nu are curajul să se elibereze. Prea sigură de sine sau aşteptând ajutor.

Alături de mâna ce se odihneşte molatic pe suportul scaunului , un buchet de margarete se resfiră pe o măsuță lipită de scaun. Florile adaugă o anumită delicatețe întregului ansamblu.

Dumitru - concentrat, cu o cută vizibilă între sprincene - studiază atent imaginea fetei şi începe desenul. E atât de absorbit încât nu observă trecerea timpului.

O şuviță de păr castaniu rebelă e înlăturată cu o mişcare rapidă a mâinii odată, de două ori şi în final, e lăsată să penduleze prin fața ochilor, odată cu fiecare mişcare a capului.

Acuarele, desen, fotografie, din nou acuarele, verificarea culorii… Se creează o legătură tainică între toate aceste obiecte însufleţite de mâna care aleargă şi de ochii care cumpănesc nuanțe, studiază expresia chipului, suprapun contururi certe peste altele abia sesizabile.

Liza prinde viață pe dreptunghiul cartonului inițial imaculat. E ea! Dar expresia nu e aceeaşi. Zâmbetul este mai cald – pare o promisiune spre alte înțelesuri mult mai profunde. Şi ochii… Ochii vorbesc, întreabă şi răspund totodată. Enigma Giocondei se regăseşte amplificată, prinsă între dăruire şi teama de a dărui.

Dumitru – sever cu sine însuşi – suprapus peste un Miti copilăros şi incredibil de naiv. Ambii formează o singură ființă-creator, oscilând între impuneri şi dorințe.

„Liza, cine eşti tu , de fapt? Femeie? Înger?”

Pictorul oprit din lucru, îşi contemplă opera:

„Să-ți aştern flori la picioare? Sau să-ți aprind o candelă? Exişti aievea? Fluture surprins în dans de lumină sau miraj în afara timpului?”

Pe fruntea lui Dumitru au apărut picături de transpirație pe care le şterge cu mâna. Emoție? Oboseală? Portretul trebuie terminat până mâine. Tânărul alege una din pensule, o înmoaie în vopselele înşirate în jurul său şi îşi reia lucrul cu înfrigurare. Detaliile… Decolteul apare timid, de sub dantela bluzei. Şi mâna mângâie romanițele.

Pe cartonul întins pe planşetă, Liza e tot mai vie, o „Liza” ce urmează a se confrunta cu originalul, chiar în dimineața următoare.

. . . . . .

Țârâitul scurt al soneriei alertează întreaga casă. Mezina, pentru moment cea mai disponibilă, aleargă la uşă.

-Domnule Dumitru, atât de matinal?

Mirarea fetei îl blochează pe tânărul prins în lumina soarelui tomnatic.

-Bună dimineața! Voiam doar… , vorbele se împiedecă una în alta şi, în final, băiatul tace, vădit stânjenit.

-Hai, vino înăuntru!

Surpriza momentului a trecut. Fata îi face loc băiatului să intre şi strigă prin uşa întredeschisă:

-Liza, avem un musafir, vino aici, în verandă!

Cu intuiția-i vie, Maria simte tensiunea acumulată în acest tânăr adus de vântul toamnei, gata-gata de-a face cale întoarsă. Şi-a dat seama instantaneu că Liza e cea vizată. Şi înțelege că omul are o motivație serioasă, legată de această vizită cu totul nelalocul ei.

Oficiul de gazdă odată îndeplinit, Maria părăseşte veranda, nu înainte de a-i arunca musafirului nepoftit un zâmbet încurajator.

-Liza, repede!...Te aşteaptă pe verandă.

-Cine-i?

-Dumitru! Şi deoarece nedumerirea se citeşte pe chipul surorii, adaugă: Miti, cel de aseară! Ai şi uitat?...

-Şi ce vrea?

Liza, derutată, nemulțumită că trebuie să-şi întrerupă munca migăloasă a ordonării micii sale biblioteci, se repede la policioara de sub oglindă şi cu un gest vioi îşi netezeşte părul – o podoabă de bucle castanii ce nu pot fi stăpânite cu una cu două. Mai aruncă o privire fugară oglinzii, îşi netezeşte pliurile fustei şi, cu paşi şovăielnici se îndreaptă spre uşă.

„De ce ai venit?” – e gândul care îi umbreşte lumina chipului. „Ai uitat ceva? Sau ai nevoie de ajutor? Sau…”

A ajuns. Deschide uşa cu băgare de seamă, aşa cum se procedează când doarme cineva în încăpere şi nu trebuie deranjat.

Între timp, tânărul aşteaptă pe scaunul de răchită oferit. Numai el ştie cum… Nu clipeşte, inima nu-i bate, gândul e înghețat. Deodată, uşa se întredeschide cu precauție şi ovalul frumos modelat

al fetei apare în plină lumină. Privirile li se întâlnesc: a ei – cu semne de întrebare prinse între gene, a lui – amestec de timiditate şi îndrăzneală,de eliberare şi stăpânire chinuită.

-Sărut mâna!... Am venit…

-Văd!..

Nimic încurajator în atitudinea Lizei.

-Te rog să-mi ierți îndrăzneala… Să nu mă cerți!

-Dar ce-ai făcut?

Fata devine curioasă şi-l priveşte lung pe acest băiat pe care nu a reuşit să-l cunoască bine.

-Păi… am făcut… , vorbele rămân suspendate în aer, în timp ce mâna se întinde peste măsuță.

Un pachet plat, învelit în hârtie albă, este aşezat cu grijă în fața Lizei.

-Ce-i asta?

Băiatul tace. Doar ochii vorbesc: rugători, supuşi, încărcați de nelinişti. Ochi luminoşi, păstrând verdele câmpiilor în plin soare. Fata începe să desfacă hârtia, cu mişcări din ce în ce mai repezi. Şi iată! E ea – Liza! „O, Doamne!” Mirarea apoi admirația în fața acestui portret atât de reuşit. Priveşte, fără să rostească un cuvânt. Vorbele au dispărut. Surpriza a depăşit granițele.

Într-un târziu, tânăra îşi revine:

-Cum ai putut?... Şi când?

Abia acum îl priveşte. Şi-l vede! Dumitru, acelaşi Dumitru de aseară e altul. Încărcătura emoțională îi cuprinde pe amândoi. Ea simte ceea ce el nu poate cuprinde în cuvinte. Îl citeşte – carte deschisă în care versurile curg firesc, blânde, mângâietoare.

. . . . . .

Acesta a fost începutul.

Există zeci de romanțe cântate de păsări, de ape şi, mai ales, de oameni. Romanța celor doi – a Lizei şi a lui Miti – a fost, în felul ei, unică. I-a prins în vraja împlinirii aceluiaşi cânt, întâi murmurat, apoi din ce în ce mai amplu, cuprinzând o gamă tot mai largă de simțiri şi sentimente nebănuite.

Dragostea, frumusețea descoperirilor, mirajul eternului „TE IUBESC!”…

. . . . . .

-Chiar s-a întâmplat?

Întrebarea spontană o surprinde pe Liza fără garda pusă.

-Ce să se întâmple?

-Ei, ce!... Hai, povesteşte! Maria sare într-un picior, chicotind. Doar v-am văzut cum vă țineați de mână… Ca doi porumbei!

Liza înghite în sec, simte o căldură nefirească cuprinzându-i obrajii, gâtul.

„Doamne, ce-i cu mine? De ce nu mi-e gândul decât la el?” Dorința de a revărsa prea plinul adunat în ultimele săptămâni, o copleşeşte.

- Îmi place… , face o pauză, abandonând cartea din mână şi ochii i se fixează pe trandafirii târzii din paharul de pe masă. Ce să-ți spun mai mult? Mi se pare cu totul altfel. Nu ştiu… N-am cuvinte…

Maria se aşază pe scaunul alăturat şi îi prinde drăgăstos mâna. Apoi, cu vocea şoptită, se apropie conspirativ de urechea surorii sale:

-Cred că ştii că tata nu e de acord.

Liza îşi lasă capul în jos şi oftează.

-Ştiu… Mi-a spus şi mie. Să nu-mi fac iluzii…un biet pictor…

Se lasă o tăcere nefirească. Cele două surori, strânse una lângă alta, par înfricoşate de propriile gânduri. Într-un târziu, Maria se saltă în picioare, îşi scutură părul scurt şi decretează:

-Ei nu au voie să se amestece!

-Dar se amestecă! , adaugă Liza cu amărăciune.

CAP. 3

-Ce-i cu tine? Acum poți să-mi spui pe îndelete? Vasile îşi priveşte cercetător prietenul. Hai, dă-i drumul! Văd eu că ți-ai umplut sacul cu de toate. Răstoarnă-l!

Dumitru tace, frământând şervețelul cu o mână nervoasă, neliniştită. Nu ştie cum să înceapă. Cuta dintre sprincene s-a adâncit şi privirea e cuprinsă de neguri.

Vasile îşi ia cana şi soarbe o înghițitură din berea înspumată.

-E bună…. N-o lăsa să se încălzească.

-Greşeşti! – îşi revine Dumitru din muțenie. Să nu se răcească?! Nu vezi ce răcoare s-a lăsat?

Măsuța la care s-au instalat, i-a atras de cum au intrat în parc. Ocrotită de gardul din iederă încă plin de vigoare, zona respectivă a

constituit o invitație pe care nu o puteau refuza. Trecuse destul timp de când nu se mai întâlniseră.

Acum, grădina de vară îşi trăieşte ultimele zile. A trebuit doar o noapte rece şi iată – copacii s-au golit. Ici, colo, câte o frunză nehotărâtă se leagănă printre ramuri. Suratele şi-au luat zborul, rând pe rând, năpădind aleea şi spațiile din preajmă.

Cei doi amici sunt singuri pe terasa pustie. Câte o pală de vânt subțire clatină rămurelele golaşe de salcâm. Peisajul ar părea deprimant dacă nu ar exista iluzia unei intimități anume create în acest colț de grădină. Deodată s-au aprins lampioanele împrăştiate pe întregul cuprins al parcului. Lumina anemică pare deprimantă.

Măsuța celor doi e într-un con de umbră. Cu atât mai bine! Înserarea, cu vălurile ei transparente, poate fi admirată în voie. Berea se goleşte în pahare, lăsând timp lui Dumitru să se adune.

-Tot trebuia să-ți spun odată şi odată…., vocea pare gravă, şoptită.

-Aştept…

-Să-ți fac un rezumat: între mine şi Liza…

-Voi doi? – Vasile aproape că a sărit de pe scaun. Surpriza e prea mare.

-Cum? Când?...

-Crede-mă, de cum am văzut-o, am simțit că ea e! Şi noaptea i-am făcut portretul.

-Şi Liza?

-A doua zi i l-am dus. Apoi ne-am întâlnit… , tânărul face o pauză, se împotmoleşte în cuvinte. Nici nu ştiu cum să-ți explic… Nu mi s-a întâmplat niciodată aşa ceva!

Apoi, cu o voce în care se simte zbucium, patimă, disperare, Dumitru adaugă:

-O iubesc! Înțelegi? O iubesc… E cava copleşitor. Respir prin ea, pictez prin ea, trăiesc prin ea…

Epuizat, tânărul se lasă pe speteza scaunului şi priveşte în gol.

Prietenul se adună, încearcă să lege faptele, să înțeleagă.

-Dar ea? , aşteaptă cu sufletul la gură vorbele ce vor urma.

-Ea? Doamne-Dumnezeule – şi ea!

Răspunsul a venit ca o suflare adusă de acelaşi vânt de toamnă – vânt ce nu poate fi ocolit nici oprit.

După explozia de cuvinte îngemănate cu tumultul sentimentelor, urmează o linişte aparentă, deoarece ambii amici cu greu îşi pot

îngrădi tumultul întrebărilor. Şi mai ales miezul. Abia acum a înțeles, în sfârşit, Vasile tragedia prietenului său , răscrucea care îi va marca ziua de mâine.

-Ştii ce nu înțeleg eu? Liza acceptă condiția ta socială de pictor. Da?

-Aşa-i!

-Atunci, ce vă pasă vouă de opinia familiei? În ce secol trăim?

-Vezi? Tocmai asta e problema. Prin căsătoria noastră sau, hai să-i zicem, legătura noastră, Liza se va rupe de familie. Ori eu nu accept acest sacrificiu. Şi, crede-mă, ştiu ce-mi rămâne de făcut…

Vasile îşi simte inima grea ca o piatră de moară. Nu vede soluția. Îl cuprinde panica. Îşi dă seama că nu e capabil să-l ajute în vreun fel pe acest prieten al său atât de zdruncinat încât pare că nu-şi mai are capul pe umeri.

-Miti, băiatule, lasă lucrurile să curgă firesc. Întâlniți-vă , iubiți-vă – doar dragostea-i dată de Domnul să ne bucurăm de ea. Familia? Ia mai dă-i încolo!
N-or să vă strice ei viața!

Vocea blândă cu care şi-a început peroraţia Vasile, devine din ce în ce mai puternică. Argumentele se adună în jurul lui Dumitru. Şi când simte că a răguşit, că nu mai are suflu, se opreşte, epuizat. Culege o frunză poposită lângă cana golită de pe masă şi, cu o mişcare uşoară, o lasă să-şi ia zborul rotit spre covorul aşternut pe jos de suratele sale.

-Da, ştiu ce voi face… , vocea gravă a lui Dumitru nu prevesteşte nimic bun.

Vasile se cutremură. „Oare ce-i trece prin minte?” Îşi priveşte atent prietenul şi simte o nerăbdare nefirească… Să afle urmarea celor câteva cuvinte: „Ştiu ce voi face!” . Pe de altă parte, îşi dă seama cu luciditate că decizia odată luată, întreaga situație va fi greu de stăpânit. De aceea Dumitru nu trebuie împins din spate, mai ales acum, când raționea sa pare şi ea o frunză în bătaia vântului.

-Lasă, mai gândeşte-te! Nu te repezi cu decizii luate în pripă.

Vasile simte un fior rece străbătându-i spinarea. Vântul s-a întețit? Sau umbrele nopții îşi arată puterea?

Poate ambele.

CAP. 4

Maria îşi observă sora cu atenție: „Ce-i cu ea? Unde a dispărut strălucirea chipului, bucuria privirii?”

Îngândurată,preocupată, neatentă, Liza şi-a schimbat comportamentul. Până şi pe propria-i soră o evită. Pare închisă ermetic într-o lume total diferită de cea reală, o lume cuprinsă de deznădejde. Noaptea se zbuciumă, pendulând între văpaia unei iubiri neaşteptate şi impunerea forțată a renunțărilor. Iar ziua – pare o somnambulă. Mişcări mecanice, dezinteres total față de orice. Noroc de liceul unde şi-a început activitatea de profesor, singurul care o mai pune pe picioare.

Într-o seară, după cină, Maria nu a mai răbdat. După retragerea părinților, s-a apropiat timid de sora sa şi a cuprins-o pe după umeri. Dorință nemărturisită de alinare şi mai ales de descătuşare.

-Liza, scumpo, nu vrei să stăm de vorbă?

Tânăra şi-a ridicat privirea şi deodată a izbucnit în lacrimi. Maria a simțit un val de emoții cuprinzând-o şi a înțeles că pentru a-şi ajuta sora, nu trebuie să se lase copleşită. Să fie lucidă. Să încerce să-i insufle Lizei o atitudine detaşată în fața problemelor ivite şi nici de cum abandonul de care dăduse dovadă în ultimul timp.

Maria o strânge cu putere în brațe ca pe un copil mic şi o leagănă încetişor, şoptindu-i:

-Hai, linişteşte-te…

Încetul cu încetul suspinele scad din intensitate până se opresc definitiv. Liza oftează, îşi şterge ochii, îşi suflă nasul şi încearcă să-i dăruiască Mariei un zâmbet palid.

-Vrei să vorbim? - şi după o mică pauză adaugă: Mama şi tata nu sunt de acord…

-Ei şi ce? N-am stabilit noi că eşti majoră şi…

-Stai, nu te grăbi! Nu ştii… , tânăra o întrerupe cu o zvâcnire a capului, cu ochii măriți de încordare. Dumitru renunțase la bursa ce i s-a acordat, ca să fim împreună. Acum, după ce a aflat opinia părinților mei, s-a retras… n-a mai dat nici un semn de viață până ieri.

-Şi?... Ce s-a întâmplat ieri?

-Pleacă!

-Dar abia a venit! Am înțeles că a încheiat un contract pentru a picta o biserică.

-Da, aşa-i!

-Şi atunci, unde pleacă?

Liza îşi sprijină capul în mâini şi murmură:

-Of!... Îmi plesneşte capul. Mi-aduci tu un anitinevralgic?

Fata sare ca un arc în picioare şi se execută.

-Nu ți-am povestit… Ieri, după ore, veneam liniştită spre casă. Dumitru mi-a ieşit în cale şi m-a rugat să ne oprim la cofetăria din colț. „Nu vrei să vii acasă cu mine?" „Nu!, mi-a răspuns. La tine nu mai vin…" Am înțeles că ceva se întâmplase. N-am mai insistat. În local – puțină lume. Am comandat câte o înghețată. Şi am aşteptat, făcându-mi tot felul de presupuneri. Stătea în fața mea atât de cătrănit…

Cu ochii ațintiți pe luciul mesei, Liza face o pauză. Şi deodată, izbucneşte:

-N-o să-ți vină să crezi… Tata l-a întâlnit şi i-a dat de înțeles că, spre binele tuturor, relația noastră trebuie să înceteze.

-Cum? Tata?!... Doamne, nu-mi vine să cred!

-Ideea a fost cam asta: că un pictor nu-şi poate întreține o familie. Cum s-ar zice – s-o lase baltă!

Maria, revoltată şi neputincioasă tot odată, îşi priveşte sora, anticipând urmarea.

-Am pledat că sunt majoră şi am dreptul să-mi aleg stilul de viață care îmi convine. Dumitru a tăcut un timp. Apoi, mi-a luat mâna, mi-a mângâiat-o şi m-a rugat să-l iert pentru hotărârea luată. Va accepta bursa propusă de Facultatea de Belle- Arte şi va pleca la Paris pentru doi ani. Şi a adăugat: „Dacă vei putea să mă aştepți…" Of!... Mă privea cu nişte ochi în care am văzut lacrimi. Nu ştiu, poate mi s-a părut… Am zis „Da! Te voi aştepta!"

. . . . . .

Plecarea bruscă a tânărului pictor Dumitru Crăiescu a fost comentată în fel şi chip. Abia venise. Fusese primit cu brațele deschise. De ce pleca? Urbea L. , departe de a fi o localitate oarecare, avea perspective de a se extinde. Nod de cale ferată, centru industrial, oraş în devenire, era tot ce şi-ar fi dorit un tip ambițios, dornic de afirmare.

Dumitru venise aici cu gânduri serioase; să-şi câştige existența dar totodată să-şi ajute familia. Cei trei frați mai mici rămâneau oricum în grija părinților săi. Tatăl, între timp se îmbolnăvise. De aceea propunerea ivită pe neaşteptate de a restaura pictura bisericii

din localitate deşi a fost primită poate cu oarecare reținere – urma o muncă sisifică – a fost binevenită. Bucuria sacrificiului. Băiatul, ca orice artist autentic, îşi acceptase cu greu întreruperea studiilor. Afirmarea s-ar fi conturat acolo, în „Oraşul Lumină", unde i se oferise o bursă. Ori el îi întorsese spatele , convins că a ales calea cea bună.

Ce s-a întâmplat între timp? Cine a cauzat inversarea totală a planurilor sale pline de cumințenie şi devotament filial? **Elisabeta Bârlădeanu!**

Tatăl fetei decretase clar: „Un biet pictoraş? Niciodată!"

Tânărul Crăiescu voia acum să demonstreze ce e în stare acest „biet pictoraş". Şi s-a suit în primul tren spre Iaşi, pentru a bate la uşa decanatului Facultății Belle -Arte, obidit şi mai hotărât ca oricând să-şi revendice bursa pentru specializare Paris. Şi a reuşit.

Există probabil pentru fiecare ființă momente „cheie" care schimbă macazul. „Ai luat-o pe aici? Nu, nu e bine! Acesta este drumul tău!" Şi te trezeşti direcționat exact pe altă rută, convins că tu ai stabilit-o.

Destinul singur se croieşte sub picioarele noastre, şi ne inoculează ideea total greşită că noi suntem autorii a tot ce ni se întâmplă. Nici de cum! Cea mai autentică demonstrație: Dumitru Crăiescu! În locul schelelor unei biserici, Parisul cu toate minunile sale!

CAP. 5

-Bună, Liza! Nu sunt prea matinal?

-De loc! Unde vrei să bem o cafea?

-Se poate pe verandă?

-E cam răcoare acolo. Bine!... Vine şi soarele după noi. Dar cum de ai preferat să-ți întâlneşti prietenii în loc să asculți Sfânta Liturghie de Duminică?

Vasile surâde :

-Am ascultat clopotele… Şi ştii ceva? Sunt prea multe de făcut pentru o singură zi liberă pe săptămână.

-De exemplu?

-O vizită la prietena mea cea bună. Şi scoțând din buzunar un plic alb, adaugă: O vezi?

-A!... , sare în sus Liza. Dă-mi-o repede!

-Ia-o uşor… Întâi cafeaua!

Ambii râd. Există un consemn. Scrisorile trimise de Dumitru Lizei au adresa lui Vasile. Un sistem inteligent de comunicare care înlătură asperitățile vieții.

-Ți-a scris şi ție?

-Tu cum crezi? Aş răbda altfel să-ți dau plicul sigilat?

Liza se precipită, ia delicat cu două degete plicul în cauză şi dispare cu el.

-Cred că nu te-apuci acum de citit! , îi strigă musafirul din urmă.

. . . . . .

Față în față, cei doi amici îşi sorb cafelele. Aroma se împrăştie discret. Soarele tomnatic apare în colțul unui ochi de fereastră, poleind luciul mesei cu dărnicia celui ce îşi ia rămas bun.

Viața şi-a urmat cursul ghidată de acele ceasornicului: noapte, zi, din nou noapte. Liza a depăşit şocul. Este din nou stăpână pe propriul univers. Înțelege, mai bine zis – încearcă!

„Foarte bine, Miti! Ai hotărât să-ți duci ucenicia până la capăt. Poate e mai bine aşa!”

Întrebarea lui Vasile o trezeşte:

-Tu?... Cum te descurci?

-Merge… , zâmbetul palid o dă de gol. Munca mă susține. Copiii îmi sunt prieteni. Mai închid şi eu ochii la micile lor şotii.

Face o pauză şi adaugă:

-Avându-l alături pe frate-meu ca exemplu , ştiu la ce mă pot aştepta… Dacă le câştigi încrederea, totul devine facil.

Un bondar multicolor a năvălit pe ochiul de fereastră deschis. Fata sare asemenea unui arc, apucă şervetul de pe speteza unui scaun şi îl acoperă cu îndemânare.

-Uite-l, săracul, ce mai bâzâie! Hai, taci, taci! Îți dau drumul…

Odată cu vorbele, prosopul e scuturat afară. Bondarul, buimac se roteşte de două ori, apoi zboară în înaltul cerului, asemenea unei mici rachete.

-Ai făcut o faptă bună… , zâmbeşte Vasile.

-Eu? Mâna destinului…

-Mi-am băut cafeaua, te-am găsit în formă bună, acum pot pleca liniştit.

-Nu înainte de a-ți arăta ceva.

Ochii fetei sclipesc conspirativ. Sprintenă, se înalță în vârful picioarelor şi ia o cărțulie de pe poliță.

-Ieri am cumpărat-o.

Vasile, curios, citeşte titlul: „Plimbare prin Paris”.

-O!... Dar ştii că m-ai dat gata!

-Hai să-ți explic: Miti îmi descrie Parisul cu atâta entuziasm, încât mă simt datoare să-i dau de urma paşilor.

Tânăra rămâne gânditoare, urmărindu-şi prietenul care răsfoieşte, concentrat paginile micului ghid.

-Excelent! El ştie că ai început să-l urmăreşti?

-Doar dacă mă deconspiri tu!

. . . . . .

Căminul studențesc al facultății Belle-Arte este amplasat pe malul stâng al Senei, în vecinătatea zonei faimoşilor buchinişti – vânzători ambulanți de cărți.

Cheiul Senei, străjuit de copaci ce-şi revarsă umbra cu dărnicie, are un farmec aparte. Pare rupt de realitatea metropolei. Zgomotele oraşului se percep la o scară redusă, inducând plăcerea meditației.

Curgerea fluviului creează iluzia dialogului cu paleta de culori a artistului ce îşi caută muza plutitoare între cer şi apă.

Pentru Dumitru Crăiescu, lumea în care a intrat, a depăşit orice vis. Descoperirile la tot pasul, întregul carusel de trăiri, senzații, emoții – sunt cu adevărat copleşitoare. Normalitatea lui e lăsată cu mult, în urmă. Aici a devenit un altul. Timiditatea, nesiguranța, lacunele, toate au fost spulberate de entuziasmul izvorât din cele mai nebănuite cotloane ale ființei.

Dornic să-şi însuşească programul impus la facultate şi să-şi umple golurile (cam multe) în materie de limbă, sedus de frumusețea unui oraş ce se aşteaptă descoperit , Dumitru nu uită nici chipul fetei cu păr zburdalnic şi ochi de catifea – chip imortalizat pe o bucată de carton, într-o noapte nebună în care au fost rupte lacăte pentru a i se pune în mână pensonul.

Îi scrie – dialog urmat cu sfințenie, noapte de noapte. O împletire între penița ce-şi lasă urma albastră de gând pe coala ce aşteaptă şi răspunsul –zbor nevăzut de alint.

„…Unde eşti, draga mea? Închid ochii… Iată, veioza e aprinsă. Şi tu, cu capul rezemat pe pernă, citeşti. O scrisoare? Poate sunt rândurile mele… Totul ar fi putut fi mult mai simplu. Noi doi,

împreună! Deşi cred cu tărie că încercarea prin care trecem acum ne va aduce raiul.

Să-ți descriu Parisul? Nici nu ştiu cu ce să încep… Recitesc pagina a treia din ultima ta depeşă. Mă rogi să-şi descriu Bois de Boulogne. Are prioritate. Şi te înțeleg; se încadrează în spațiul care te caracterizează : o lume verde, bănci solitare care invită…

Dar a venit şi momentul aşteptat cu teamă: tu, cu ghidul tău parizian, mi-ai luat-o înainte. Ar trebui să te rog să mă mai păsuieşti, deoarece trebuie să recunosc: nu m-am putut multiplica! Şi ce mult mi-ar fi plăcut ca parcul-pădure de care te interesezi să fie plimbarea noastră! Poate, cândva… Dar până atunci, îți promit pentru acest sfârşit de săptămână, o investigare atentă."

Cuvintele se aştern de la sine, uşoare – fulgi plutitori pe albul colii. Apoi, pe încetul, tot mai greoaie, mai obosite, prinse în somnolența orei târzii , devenind şoaptă şi în final – vis. Vis frumos, prins în faldurile veşmintelor zeiței care îi mângâie fruntea şi îi dă iluzia realului.

CAP. 6

Se înserează.

Plimbarea programată la Bois de Boulogne abia acum începe. Dumitru i-o promisese Lizei. Ar fi trebuit să se documenteze. Neştiutor, îşi închipuise ceva asemănător Parcului Copou sau Cişmigiu. Poate ceva mai mare.

Tânărul pictor intră grăbit pe aleea betonată – labirint, într-un spațiu necunoscut, bine trasat cu marcaje, nume de străzi, telefoane publice ascunse în stâlpişori metalici, bănci presărate pe margini, spații verzi cu iarbă catifelată, flori, bolți de verdeață, copaci viguroşi.

Surprinzător, totul pare pustiu. Nici o ființă omenească. Doar păsări, cu fâlfâiri molatice căutându-şi culcuşul. Şi, din când în când, câte o maşină, trecând cu viteză redusă.

Deşi toamna a micşorat orele albe şi a colorat frunzişul în zeci de nuanțe de galben, castaniu, roşu, întreaga arie a parcului în care pătrunde Dumitru îşi păstrează vigoarea. Doar nostalgia singurătății, dar şi plăcerea descoperirii refugiului proaspăt, primitor, răcoros, care ascunde plăcerea abstractului, a meditației.

Băiatul pare surprins. Această solitudine aduce elementul de

care ar fi avut nevoie: pacea sufletului, reveria fără oprelişti. Îşi alege o bancă, scoate pliantul cumpărat, îl întinde pe genunchi şi citeşte cu înfrigurare, sărind peste rânduri.

„…Bois de Boulogne – teren vechi de vânătoare a regilor Franței,…în 1848 ajunge în mâinile statului,… 1852 –dat oraşului Paris….”

Dumitru urmăreşte harta: cabane, pavilioane, chioşcuri, restaurante. Petele albastre indică lacurile; iată o cascadă …zece metri lățime şi paisprezece metri înălțime … „Dumnezeule Mare, când am să le pot vedea pe toate? Ce am să-i pot povesti Lizei? Mi-ar trebui o zi întreagă şi tot n-ar fi de ajuns!”

Degetul îl poartă spre Bulevardul Foch care leagă parcul Bois de Boulogne de Place Charles de Gaulle şi de L´Arc de Triomphe.

„Distanțe enorme…, se minunează exploratorul. Să nu las pe altă dată?”

Intuiția l-a direcționat spre soluția cea mai bună dar rațiunea, din păcate, a învins. „Ce-am să-i scriu Lizei? Că am făcut trei paşi şi m-am lăsat păgubaş? Nu voi ajunge la cascadă unde mi-ar fi plăcut… prea departe! Dar măcar câteva alei tot trebuie să străbat.”

Dumitru scoate un pix din buzunar şi încercuieşte o zonă pe hartă. Apoi se ridică, cu ghidul în mână şi porneşte pe alee. Deşi înserarea estompează lumina cernută printre frunzele castanilor, vizitatorul nu se grăbeşte. Din moment ce a hotărât doar o scurtă investigare, îşi lasă paşii în voie şi gândurile să hoinărească fără țintă precisă. Atât doar: să respire aerul înmiresmat al acestei oaze verzi, să simtă liniştea calmă pătrunzându-i în vene ca un balsam ce netezeşte şi mângâie.

Stresul oraşului, cu pulsul său mult crescut peste normalitate, a fost uitat. »»Aici apare o altă lume. Şi apropierea de Liza o simte mult mai pregnant.

„Draga mea, simți foşnetul frunzelor? În grădinița ta, probabil că mai toate şi-au părăsit crengile. Aici soarele e mai blând. Uite, te iau de mână şi îți simt strângerea palmei. E caldă, catifelată…”

Deodată Dumitru tresare. Un zgomot abia perceptibil de motor. Întoarce capul. Iat-o! O Toyota albastră îşi face apariția în capătul aleei. „Va trece!”, gândeşte Dumitru , şi totuşi cadența paşilor se modifică. Mai repede! Un semnal nevăzut îl pune în alertă. Doar au mai trecut maşini… Dar pietoni plimbându-se, nu a întâlnit. Maşina e în spate. O aşteaptă cu o înfrigurare crescândă. De ce nu-l depăşeşte?

Starea de neliniște creşte. Şi ca într-o străfulgerare, îşi aminteşte fraza din josul paginii ghidului – frază căreia nu-i dăduse importanță - : „După apusul soarelui, Bois de Boulogne devine unul dintre cele mai faimoase locuri cu »lumină roşie» din Paris” . Ce reprezintă cuvintele »lumină roşie» ?

În cele treizeci de zile, câte au trecut de la venirea lui aici, nu a reuşit încă să se acomodeze cu atmosfera, cu obiceiurile locului şi mai ale cu semnificațiile ascunse în spatele informațiilor stereotipe. Şi acest spațiu numit Paris, pentru el e un nou univers, incredibil de complex, adesea greu de abordat, totodată incitant până la epuizare.

Acum ce să facă? Va păşi egal, fără să-şi manifeste tulburarea. În spate, toarcerea lină a motorului încetează brusc. Aude portiera deschizându-se cu zgomot. Încordat la maximum, Dumitru încearcă să găsească cea mai bună soluție.

Nu! Nu va întoarce capul. Să nu creadă cel din spate că e suspectat. Va merge calm, în continuare, în ritm egal. Şi totuşi frica se strecoară în lungul coloanei ca un fir subțire de apă rece. De ce s-a oprit maşina în spatele lui? Cel din maşină de ce a coborât? Se aud paşi. Sunt doi. Îl vor ajunge şi probabil că îl vor întrece. Poate sunt un „el” şi o „ea”, căutându-şi intimitatea.

Deodată se trezeşte prins de ambele brațe. În dreapta şi în stânga lui, doi indivizi îl țin strâns şi îl opresc.

-Ce vreți?

Cei doi tipi rânjesc arborând de veselie dementă.

-Ce crezi că vrem? - şi unul din ei îl ciupeşte de braț. Facem o plimbare cu maşina?

Băiatul nu prea a înțeles ce au spus, e un dialect cu prescurtări de litere dar simte primejdia. Cei doi îl întorc şi încearcă să-l împingă spre maşină. Se opune şi simte o lovitură în ceafă care îi întunecă momentan vederea. Panica s-a extins până în vârful degetelor.

„Dacă ăştia mă urcă în maşină, sunt pierdut!”

E o judecată fulgerătoare în care instinctul de conservare dictează.

Dumitru se lasă moale între agresori. Nici o împotrivire. Doar o uşoară împleticire a picioarelor. Până la maşină sunt vreo zece metri. Un miros puternic de parfum se răspândeşte în aer. Cu coada ochiului, prizonierul observă cercei la urechi, zalele unui capăt de lanț ieşind din cămaşa descheiată, blugi cu franjuri strânşi pe şolduri. Paşii îi face din ce în ce mai greoi. La un moment dat, se lasă târât.

Şi deodată, la nici doi metri de Toyota, fulgerător, tânărul se smuceşte cu putere, se rupe din strânsoare şi o ia la fugă , nu pe alee ci printre copaci.

Cei doi se reped după el. Dumitru încetineşte şi când îi simte aproape, gata-gata să-l imobilizeze din nou, se opinteşte şi, simultan, cu ambele coate, îi loveşte puternic pe agresori. Apoi, din câteva salturi, trece peste o barieră de tufe şi se afundă în pădure. Copaci şi mai groşi şi mai subțiri îi taie calea, ramurile elastice îi biciuiesc fața. Cei ce îl urmăresc nu par a se lăsa păgubaşi. Din contra, furioşi, vor nu numai să-l prindă dar să se şi răzbune.

Primejdia i-a ascuțit simțurile. Adrenalina l-a invadat – aliat bine venit de astă dată. Când s-a izbit de trunchiul uşor de escaladat, nu a mai stat pe gânduri.

S-a cățărat, agil ca o pisică, până în vârf. Acum, stă lipit de lemnul umed şi încearcă să-şi stăpânească bătăile inimii. În partea stângă se aude frunzişul foşnind.

Iată-i! Cei doi îi calcă pe urme. Dumitru simte fiori reci şi-un tremur de nestăpânit. „Doamne, de nu s-ar uita în sus…”

Agresorii însă, convinşi că fugarul s-a ascuns printre tufe, îşi reiau căutarea fără prea mult elan, făcându-şi cu greu loc prin desişul greu de pătruns. Băiatul, înfrățit cu trunchiul salvator, aproape nu respiră. Şi mulțumeşte în gând părinților săi.

Deşi îi plăcuse de mic pictura, această delectare îi fusese îngăduită doar în zilele de sărbătoare. În restul timpului, pe lângă programul îndatoririlor de şcolar, cel mai mare dintre copiii familiei Crăiescu şi-a ajutat părinții la grădinărit, la adus apă de la fântână, la cosit şi la spart lemne. Toate aceste activități au adăugat elasticitate şi forță . Astfel că cei doi vagabonzi parizieni nu şi-au ales bine victima. Un sfert de oră au tot bâjbâit prin întunericul din ce în ce mai dens şi în final s-au suit în maşină şi au plecat.

Au mai trecut minute întregi până s-a hotărât Dumitru să-şi părăsească ascunzătoarea. Între timp, s-au aprins ghirlande de becuri în lungul aleilor. Dar desişul copacilor a rămas întunecat şi amenințător.

Poezia şi meditația dispăruseră. Altă perspectivă se deschidea în fața ochilor noului venit. Speriat, pândind orice umbră, atent la cele mai uşoare foşnete, Dumitru a făcut drumul întors spre siguranța oraşului. Abia în metrou, aşezat pe scaun, transpirat şi obosit, a simțit moleşeala cuprinzându-l . Pulsul şi-a revenit pe încetul, bătăile inimii

s-au potolit.

„Cum am să-i scriu Lizei? Draga mea, n-am reuşit să ajung la serele de la Auteuil, să pot admira azaleele, orhideele, şi begoniile. Şi nici n-am mirosit trandafirii din Jardin de Bagatelle – locul preferat al îndrăgostiților. Şi nici măcar nu m-am putut oglindi în vreunul din lacuri. De ce? Pentru că doi indivizi au vrut să pună mâna pe mine. Şi au şi pus-o! Cum am scăpat? Cu fuga… Recunosc, nu mă pot numi erou, în schimb am ajuns nevătămat în cămăruța mea.

Fără a pierde mult timp, încerc să-ți trimit tot dorul meu…”

CAP. 7

Afară vremea s-a zburlit. Vântul, în rafale, spulberă frunzele rămase pe ramuri. Unele, mai încăpățânate, se clatină asemenea unor aripi de fluture ce nu se încumetă să-şi ia zborul.

În veranda luminoasă, cu aromă de gutui şi mere coapte, e o plăcere să poposeşti, să-ți faci de lucru, aşezat comod în unul din cele două fotolii. Măsuța amplasată la mijloc are rolul ei. O carte, un pahar cu un rest de ceai, o ceaşcă cu zaț rămasă de dimineață – toate sunt adunate în grabă de mâinile îndemânatice ale Lizei.

A venit Vivi şi aici este refugiul ideal pentru două prietene care au multe secrete de dezvăluit.

-Hai, stai jos. Strâng într-o clipă!

Musafira îşi scoate haina de ploaie, căutând cu privirea un cuier.

-Aici am un cui…

Gazda, fără prea multe menajamente, atârnă pardesiul şi dispare pe uşă.

-Ştii ce ți-am adus? Ce îți place ție! Tartă cu gem de gutui.

Ochii lui Vivi – mari, expresivi – s-au oprit pe platoul adus în fața sa.

-A!... E grozav! Ce noroc a dat peste mine… Chiar îmi doream.

Liza zâmbeşte amuzată şi îi aduce un şervețel.

-Mănâncă după pofta inimii. Mai am…

-Ei, dacă ar fi cum zici, ai rămâne şi fără farfurie.

-Explică-mi atunci, ce-i cu talia ta de viespe?

Vivi, cu gura plină, nu are cum să mai dea vreo replică. O picătură de sirop de culoarea chihlimbarului i-a poposit pe bărbie. Probabil acesta e motivul pentru care gazda îi mai dă un şervețel, în

timp ce murmură mai mult pentru sine: „Să nu îți dea târcoale albinele…”. După altă înghițitură zdravănă, musafira răspunde:

-Nu mi-ai spus tu „după pofta inimii”?

-Ba da, şi s-ar părea că inima ta nu are porniri romantice.

Fetele râd; buna dispoziție se instalează în veranda luminată din când în când de capriciile unui soare ce se joacă de-a „v-ați ascunselea”printre nori.

-Spune-mi, care sunt noutățile tale?

-Şcoală, casă, şi iar şcoală. Şi tot aşa… Mama face bulion, marmeladă, tata pune varză la murat. Cam asta-i.

Ambele ştiu că cele mai incitante ştiri nu au fost scoase încă din pălăria magicianului.

-Şi?...

Vivi, după ce a dat gata aproape jumătate din conținutul platoului, se şterge tacticos şi zâmbeşte cu subînțeles.

-Să încep cu începutul: ultima scrisoare… A vrut să-mi facă o surpriză – Bois de Boulogne!

Şi Liza povesteşte cu glas scăzut întâmplarea.

-Vai de mine! , se alarmează Vivi. Ce imprudent băiat! Cred că e mai naiv decât frate-tău, Sandu ! El n-a ştiut că bunii parizieni aleargă şi se joacă cu copii, cu câini, atât timp cât zeul Ra e treaz? Căci după ce acesta se culcă, vin la rând travestiții, prostituatele, traficanții de droguri…

-Mă uimeşti! Cum de eşti atât de bine informată? - exclamă Liza.

-O ştii pe Aneta, vară-mea?

-De unde vrei s-o ştiu?

Vivi face o pauză, studiindu-şi manichiura unghiilor colorate în roz pal.

-A pățit-o cam la fel. Anul trecut. A fost într-o excursie cu Mişu.

-Tot în pădurea aia superbă? – se simte un uşor tremur în vocea gazdei. Nu e atât curiozitate cât nevoia de confirmare.

-S-au dus de capul lor cu maşina. Au găsit un camping convenabil. Unde crezi? Chiar în Bois de Boulogne. Bine organizat, totul în regulă. Vară-mea cu Mişu - pe atunci nu erau căsătoriți – luau metroul zilnic şi colindau Parisul. Într-o zi au ajuns la camping mai devreme şi le-a venit o idee: să viziteze cascada. Bine înțeles – cu maşina. Aveau harta. Tot colindând ba pe o alee, ba pe alta, i-a prins

întunericul.

-Ce putea să se întâmple? Doar nu erau pe jos!

-N-aş fi vrut să fi fost în pielea lor… S-au pomenit cu o altă maşină în spatele lor care nu i-a lăsat să răsufle. Tot la trei metri în urmă. Au hotărât să oprească. Acelaşi lucru l-au făcut şi cei din spate – erau doi - nişte figuri sinistre.Ai un pahar cu apă? Te rog…

Liza dispare în viteză.

-Ce-ți dau? Apă plată, minerală, Coca-Cola?

Vivi îşi toarnă tacticos un pahar cu apă plată şi soarbe cu înghiţituri mici, cu ochii pe jumătate închişi. În tot acest timp, Liza îşi maschează cu greu nervozitatea.

-Şi cum s-a terminat toată povestea?

-Mişu a adoptat o strategie… „Ţine-te bine!”, şi-a atenționat partenera şi pe neaşteptate a apăsat pe accelerație. A început o cursă nebună, şi nu pe drum drept, ci luând orice cotitură ieşită în cale, scurt, cu scrâşnet de roți. Urmăritorii, luați prin surprindere, au rămas în urmă.

Vivi îşi priveşte prietena şi exclamă:

-Te pasionează povestea?

-Desigur! Şi?... Cum s-a terminat?

-Tipii nu s-au dat bătuți. Înțelegând strategia, au pornit-o în trombă. Dar nici cu Mişu nu-mi e ruşine. Nu numai că e şofer bun dar e şi isteț. Ştii ce a făcut? Profitând de avansul considerabil şi de nenumăratele intersecții, a intrat într-un labirint de alei secundare şi brusc a stins farurile, cârmind direct în pădure, printre tufe, trunchiuri de arbori şi – o dată înfundat în hățiş – a oprit motorul. La scurt timp, a trecut ca un bolid maşina urmăritorilor.

Bieții de ei, Aneta şi Mişu au stat pitiți în ascunzătoarea lor fără să sufle. Motorul tipilor s-a auzit îndepărtându-se. Şi, fără veste, o nouă rundă de emoții. Respectivii s-au întors, au trecut din nou pe lângă ei, de astă dată cu viteză redusă.

Dumnezeu i-a ajutat! Nu au fost zăriți; pădurea i-a ascuns. Asta-i aventura!

CAP. 8

De dimineață, cerul plumburiu a anunțat că luna lui decembrie trebuie catalogată exact acolo unde îi este locul. Începutul de iarnă, cu

fulare fluturând în vânt, cu batiste scoase din buzunare, cu strănut, dar şi cu nerăbdarea celor maturi să retrăiască bucuriile Sărbătorilor. Să te simți copil! Ce poate fi mai minunat?

Anii se topesc asemenea fulgilor căzuți pe plita încinsă, încântarea surprizelor ce s-au pitit după uşă găseşte zona cea mai pură, curată ca lacrima.

Cele câteva raze anemice ale unui soare grăbit, sunt suficiente pentru a lumina esența bucuriei. Şi a o multiplica în zeci de fațete. Astfel că bucuria devine un caleidoscop ce include o omenire întreagă. Cei năpăstuiți uită pentru un moment suferința, iubiții părăsiți simt alinarea ramurii de brad şi copiii…Da! Copiii sunt cei ce dăruiesc această sărbătoare şi celorlalți. De aceea amplificarea bucuriei devine totală. Poate acesta e motivul pentru care Sărbătorile Crăciunului se confundă cu Oda bucuriei din Simfonia a IX-a a lui Beethoven.

Cele opt ore de atelier şi cursuri au trecut cu atâta repeziciune încât studentul Dumitru Crăiescu nu a simțit plăcerea repaosului. Antrenat în fața şevaletului, nu se îndură să rupă vraja țesută între mână, culoare şi pânză. Ceva îl ține legat. Nu e mulțumit. Mai trebuie un adaos, o umbră, o pată îndrăzneață – orice capriciu îi este permis. El este stăpânul, creatorul. Ceea ce apare pe şevalet e o naştere. Şi nu uşoară. Şi nici nu poate fi întreruptă.

Părul îi cade în ochi, dar nu îi dă nici o importanță. Mâinile s-au încleiat – le şterge înfrigurat cu o cârpă multicoloră.

Sala s-a golit. Abia acesta este timpul său.

Deodată uşa se deschide fără zgomot şi , în prag, apare femeia de serviciu, cu o găleată în mână.

-Monsieur, permetez – moi…

-Bien- sur, avec plaisir.

Şi tânărul este nevoit să-şi părăsească lucrul. În stradă, fulgi răzleți fluturã nehotărâți, prinşi în jocul unui curent de aer fără direcție precisă.

„Ninge! exclamă Dumitru. Suntem în decembrie?" Atmosfera total diferită de cea a unei toamne leneşe, stabile, surprinde. În fața unui chioşc cu ziare, încetineşte din mers, aruncându-şi ochii pe publicațiile expuse. „8 decembrie? A trecut ziua Sfântului Nicolae?" Contrariat, studentul îşi continuă drumul. Dar paşii nu mai au aceeaşi vioiciune.

„Nicuşor, bădia Nicu, Nicoleta… nu le-am trimis nici o

felicitare…”

Dumitru ştie că va fi departe de ai săi; Crăciunul, Anul Nou – toate sărbătorile vor fi triste. Îşi cunoaşte limitele financiare – o săptămână în România pare o poveste. Şi cum poveşti reale nu există, resemnarea transformă peisajul vesel al primei zile de iarnă într-un linţoliu al melancoliei.

„Voi face un ocol. Oricum, nu am unde să mă grăbesc. Nu mă aşteaptă nimeni…” Colegul de cameră a plecat acasă. În toate zilele de sâmbătă şi duminică, gara Austerlitz e direcţia invariabilă de unde, în jumătate de oră, ajunge acasă. Fericitul! Mitică numără, cu amărăciune, kilometrii care îl despart de Liza.

Prezenţa ei? În ce fel? A sesizat o coincidenţă tulburătoare: de câte ori pictează flori, o simte alături. Parfumul… , chiar şi uşoara atingere a mâinii pentru a-i da de o parte şuviţa rebelă, gestul ei preferat. Şi mângâierea delicată a buzelor, coborând în lungul obrazului până la bărbie… „Iubito, eşti lângă mine?” Dumitru simte valul intens de emoţie şi cunoaşte remediul. Va traversa Sena, alegând Pont Neuf, nu neapărat pentru frumuseţea şi grandoarea sa, nici pentru a admira statuia lui Henric al IV- lea – monarhul îndrăgit de francezi.

Atracţia apei e motivul. Să se sprijine de parapet, să-şi lase privirile în voia undelor neobosite, schimbătoare, de la verde la albastru întunecat. Aici se poate aduna când nesiguranţa întregului angrenaj îl apasă, aici visele devin leagăn şi balsam totodată.

Acest pod traversat de zeci de trecători, departe de a fi o oază de linişte, are totuşi calitatea de a crea iluzia detaşării de tot ce există în afara individului. Pentru cel ce se apleacă spre fluviu, lumea din jur dispare, zgomotele se resorb undeva în spaţiu, mişcarea devine decor şi omul se trezeşte sigur. Doar el şi apa, cu neîntrerupta sa curgere, purtându-i gândurile spre tărâmuri doar de el alese.

Nu e prima dată când dialogul apă – fiinţă se înfiripă. Dumitru simte nevoia acestei conversaţii purificatoare prin care se eliberează de lestul greu de cărat. Acest pictor, încătuşat de judecata minţii, pentru a rezista, are nevoie de spaţiu. Libertatea zborului. Aripile şi le poate confecţiona uşor, preţ de o clipire de pleoapă, şi numai aici, pe pod.

Acasă, în camera studenţească pe care o împarte cu Camil, există alte priorităţi şi mai ales limitări. Acolo, Camil, firavul pământean are abilitatea de a ocupa întregul volum al încăperii. Şi nu

numai… Asemenea prestidigitatorului perfect, intră neanunțat în albumul cu amintiri al colegului, făcându-şi loc printre relicve şi suveniruri. Până şi intențiile românului nu sunt lăsate de capul lor. Micuțul francez le prinde de aripi, le disecă sub lupă şi dă verdicte. Dumitru, ba amuzat, ba enervat, nu poate contrabalansa cu nimic curiozitatea înnăscută şi spiritul de detectiv al acestuia.

La începuturile coexistenței celor doi, când studentul Crăiescu a simțit nevoia unei ieşiri, indiferent unde, doar pentru a-şi aerisi mintea, a fost oprit în prag.

-Stai! Unde te grăbeşti? Mergem împreună.

-Nu, te rog! Trebuie să-mi rezolv nişte probleme strict personale. Nu te supăra…

A mai fost o tentativă de acelaşi fel la care refuzul ferm al lui Mitică a oprit orice elan. Camil, deşi nu s-a lămurit pe deplin, şi-a catalogat colegul drept tip antisocial şi l-a lăsat în plata Domnului. În schimb, şi-a adus muniții – colegi din alte zone ale oraşului, cu care să se poată întreține ore în şir. De aceea Dumitru preferă atelierul facultății, unde singura care îl mai deranjează în afara programului este femeia de serviciu.

. . . . . .

Iată-l! Pont Neuf în alt decor. Fulgi din ce în ce mai deşi creează iluzia unor perdele a căror dantelă se împrăştie în atmosferă. Parapetul masiv din piatră a dispărut sub un strat alb de puf. Puținii trecători par umbre fantomatice în căutarea propriei identități.

Dumitru încetineşte ritmul paşilor. Şi, deodată tresare . Liza? Nu, nu poate fi ea, deşi profilul pare identic. S-a rezemat de parapet şi priveşte în gol. Pare concentrată în propriile-i gânduri. Fularul din jurul gâtului e nins. Şi părul.

Băiatul s-a oprit la câțiva paşi de necunoscută şi o priveşte uimit.”Cât de bine seamănă!” Brusc, îşi dă seama că nu poate zăbovi mult în fața ei fără a-i atrage atenția. Dar ceva îl ține pe loc. „Aceleaşi buze, şi fruntea…”

Fata întoarce capul şi-l fixează cu o privire grea, înnegurată. Mitică a încremenit în acelaşi loc. Îi vine în minte ideea să-şi ceară scuze şi totodată să-i explice, dar gură rămâne încleştată. Preț de câteva secunde, ambii se privesc. Atât! Nici un sunet. Doar ochii larg deschişi par a crea o punte peste care ninsoarea tot curge.

- Mademoiselle… , cuvântul sună ciudat. Continuarea s-a

rătăcit printre fluturii albi.

Fata s-a smuls deodată din vraja care o ţintuise locului şi îi întoarce spatele. Se desprinde aproape alergând şi dispare sub perdeaua de ninsoare.

Mitică s-a apropiat de pata întunecată de pe asfalt – locul ocupat de geamăna Lizei – şi a strâns în pumni zăpadă adunată de pe parapet. Bulgărele rece îl trezeşte. „Doamne, de ce n-am urmărit-o? Unde s-o caut?”

Ruşinat de intenţia sa cu aparenţă de flirt, s-a întors în loc şi, fără a arunca măcar o privire apei de sub pod, a pornit cu paşi rari, spre cămin. Zăpada din pumnul fierbinte a început , pe încetul, a se topi.

CAP. 9

Maria s-a înscris la facultatea de Drept din Iaşi. Scrisorile ei sunt pline de entuziasm. „M-am împrietenit cu fetele din cămin”, citeşte Liza şi nu se miră.

„Asta-i soră-mea! Pe unde trece, îşi face prieteni. Cu mine e mai greu… „

Împătureşte scrisoarea şi o aşază pe masă, rezemată de vaza cu ultimele crizanteme. Le-a cules în ajun. Erau încărcate de zăpadă. „Bietele mele, aţi înghețat!” Liza le-a scuturat puful alb, prins de petale şi le-a resfirat în apă. Acum se simte obosită după o dimineaţă agitată. La şcoală a făcut pregătiri pentru finalul trimestrului. Recapitulări, teste , explicaţii suplimentare.

Ca întotdeauna, Liza are sentimentul că nu a reuşit suficient să-şi îndrume elevii. Chiar cei de nota zece. Cum ar fi trebuit să procedeze? De ce nu le-a stimulat interesul în suficientă măsură pentru Ştiinţe Naturale, Anatomie? Lecţii pe viu, în natură… Asta trebuie să facă pe viitor! Va trebui să mai procure planşe didactice, eventual şi un schelet uman.

Şi deodată îşi aminteşte de Vasile.

„Institutul de Cercetări în microbiologie!

Poate mă ajută şi îmi împrumută câte ceva. Trebuie să fie dotat cu de toate. Dacă trece pe la mine diseară, aşa cum mi-a promis, voi mai afla poate veşti de la Mitică. Cred că lui îi scrie mai des…”

Privirea tinerei profesoare s-a înnegurat. Scrisorile primite de la

Dumitru nu sunt suficiente. Golul lăsat în urma lui nu poate fi umplut cu plicuri, oricât de multe ar fi. Din păcate, din motive greu de înțeles, şi acestea s-au rărit…

CAP.10

În atelier încep să se adune studenții. Fiecare îşi are locul său bine stabilit: planşetă,sertare cu acuarele, uleiuri, pensule. Pentru diversele bunuri personale există o securitate concretizată prin diverse încuietori: lacăte, chei, după fanteziile şi posibilitățile fiecărui cursant.

Dulăpaşul lui Dumitru are un lacăt cam mare. Atrage atenția noilor veniți şi trezeşte interesul. „Ce conține?" La o atentă verificare, curiozitatea excesivă a celor cu imaginație , se dezumflă asemenea balonului înțepat. În afara trusei de acuarele consumate pe jumătate, un singur pachet cu scrisori legate cu elastic, se odihneşte nestingherit pe raftul de jos. În rest, o ulcică mică pentru apă şi câteva pensule folosite. Atât! Acest pictor nu este nici zgârcit şi nici nepăsător pentru munca sa. Dar bursa primită nu poate acoperi toate nevoile vieții zilnice şi – din păcate – alte resurse nu are. Ajutor de acasă – nici vorbă! Dumitru se simțise dator să-şi susțină familia. Dar dorința de perfecționare şi mai alea posibilitatea care îi ieşise în cale, au învins. Plecarea sa – idee nebunească? Trebuia găsită o soluție legată de apariția Lizei în cale. Să le demonstreze părinților fetei care este valoarea unui pictor. Treptele afirmării.

Acesta a fost doar începutul. Totul nu a pornit dintr-o ambiție a vanității găunoase ci din dragoste . Dragostea pentru Liza constituia fundamentul acestui proiect greu de realizat. Renunțări şi vise. Noroc că acestea din urmă -visele - îl puteau ridica în sfere nepământene, acolo unde doar Liza şi îngerii existau.

Studentul Crăiescu a pornit pe acest făgaş, entuziast, cu fermitatea învingătorului. Sacrificii urmau să apară. Şi piedici. Dar toate aceste obstacole au fost acceptate din capul locului.

. . . . . .

-Bănuieşti cam ce model vom avea azi de studiat?

-Bătrânul?

-Nu cred… Dar sunt curios!

Conversații de genul acesta se aud în incinta atelierului. Fiecare student-pictor e nerăbdător să descopere noutatea zilei. Podiumul de lemn amplasat în mijlocul sălii îşi aşteaptă modelul. Acesta poate fi orice: natură moartă, ființă (bărbat sau femeie) sau un podium gol, tema rezumându-se în acest caz la imaginația fiecăruia.

Dumitru intră grăbit şi îşi ocupă spațiul destinat. Nerăbdarea de a-şi începe lucrul este întipărită pe chip. Îşi aranjează o coală albă pe şevalet, trusa, acuarelele, creioanele.

„A! Iată scrisorile! Ultima m-a surprins…”

Scoate plicul din teancul aşezat cu grijă şi despătureşte foaia.

„…Cred că ai vizitat l´Ile de la Cite´ şi l´Ile Saint Louis, vecina ei. Pot să mă laud că am început să studiez Parisul. Să calc pe urmele paşilor tăi. Într-adevăr, trebuie să te consideri un fericit. In preajma ta sunt prea multe locuri minunate să poată încăpea într-o scrisoare! Dar ştii ce m-ar încânta? Să-mi descrii statuia tinerei Genovieve, sfânta patroană a oraşului. Am citit despre ea că ar fi salvat Parisul în anul 451, de furia Hunilor, conduşi de Atila…”

Dumitru a rămas cu hârtia în mână. Gândurile îl duc departe. „Liza, draga mea, aş da toate minunățiile de aici pe colțişorul tău de grădină, cu băncuța de lemn pe care îmi făceai loc să mă aşez. Te îmbrățişam…”

-Ce faci, Crăiescule? Dormi din picioare? Louis, colegul din stânga sa, surâde cu subînțeles. E frumoasă? – şi arată spre scrisoare.

Cel avizat tresare, surprins.

-Da, foarte frumoasă…

-Lasă că vine vacanța să poți pleca la ea!

Conversația se întrerupe. Profesorul de desen şi-a făcut apariția. În urma lui intră în sală o tânără.

-Noul vostru model, anunță dascălul cu voce răsunătoare. Mademoiselle, vino aici, după paravan. Să te dezbraci. Pe podium te aranjez eu.

Fata dispare. Toți ochii sunt îndreptați spre scaunul gol de pe podium. Cum arată? E o întrebare firească. Câteva dimineți la rând, fata ce se va aşeza pe acel loc va fi studiată în detaliu. Apropierea dintre pictor şi subiect devine o necesitate asemenea cu cea dintre doctor şi pacientul său. Dacă merge – lucrarea va fi de nota zece; dacă nu – timpul consumat se va transforma într-un jalnic rebut. Cel ce priveşte modelul, o face atât cu ochii cât şi cu inima. Privirea cuprinde contururi, sesizează culori, creează efecte. Inima va pătrunde

în cele mai adânci cute ale făpturii, încercând să înțeleagă sensul privirii, expresia buzelor, seninătatea sau înnourarea frunții, neliniştea degetelor. Întregul ansamblu aşternut pe hârtie demonstrează măiestria pictorului, având drept liant studiul laturii umane. Şi în final, portretul prinde viață. Dar şi aici apar diferențe esențiale. Unele tablouri sunt copii fidele ale modelului, structura acestuia evidențiindu-se în fiecare trăsătură de penel. La altele, amprenta artistului are puterea de a estompa caracteristicele celui studiat şi în astfel de situații, pânza capătă personalitatea autorului. Şi, desigur, există şi categoria celor ce strică culori şi cartoane.

Unde se clasează Crăiescu? Greu de definit…

Peste perceperea modelului cât se poate de bună, în tablourile acestui tânăr se evidențiază un mesaj inconfundabil: seninul, bucuria vieții, calități care curg de la sine prin mâna ce conduce penelul. Lucrările, cu tuşeul lor delicat, emană acea luminozitate care aduce împăcare, linişte şi dorința nestăvilită de a descoperi minuni la tot pasul.

-Poftim, mademoiselle, veniți aici!

Profesorul – bătrân, impozant, măsurat în gesturi – nu se grăbeşte. Fata apare de după paravan, cu un şal alb pe umeri. Pe sub franjurile şalului se zăreşte o fustă largă, albastră, lungă până aproape de glezne. Tânăra păşeşte timid pe culoarul liber dintre şevalete şi urcă pe podium.

-Cum doriți să mă aşez?

Are o voce uşor guturală, de altistă.

Dumitru o priveşte stupefiat: „Doamne, e ea! Fata de pe pod!” Emoția îl cuprinde pe neaşteptate. Privirea intensă, fixată asupra fetei, o atrage asemenea unui magnet. Cei doi se întâlnesc. Cursanții din jur, profesorul – totul dispare. Momentele tensionate par granit ce nu se poate sfărâma prin vorbe sau gesturi. Doar nemişcarea… Profesorul este cel ce sparge vraja:

-Ei bine, s-ar părea că vă cunoaşteți…

Studentul Crăiescu se trezeşte. Podul nins dispare. Dar tânăra este aici, în fața lui. Aceeaşi tensiune neînțeleasă, venită de nici unde. Ce lămuriri ar putea da?

-Ne cunoaştem…

-Înțeleg, înțeleg… Surpriza momentului. Ei, mademoiselle, ne dezbrăcăm? Fără şal.

Fata, cu o mişcare rapidă, lasă şalul să lunece în jos. Spre

surprinderea tuturor, modelul de pe podium li se dezvăluie complet gol până la talie. Cât de tânără şi grațioasă pare! Bustul bine proporționat, părul castaniu prins în spate, profilul delicat, ochii plecați – sfiiciune dezarmantă. Întregul ansamblu nu are nimic impudic. Din contra. O creație perfectă a cărei puritate înalță.

Dascălul se apropie de model şi face câteva retuşuri la faldurile fustei, pliurile şalului, înclinarea capului.

-E superbă… - se aude o şoaptă din sală.

-Să vă siliți să creionați contururile, declară dascălul, să nu o lăsăm să stea prea mult. E cam frig aici…

Vorbele au darul de a-i scoate din transă pe studenți. Foşnete, mici zgomote create de poziționarea şevaletelor, de o mai bună amplasare a scaunelor.

Mitică intră în ritm cu febrilitate. Va reuşi să redea ceea ce vede? Se simte depăşit. O priveşte cu aviditate: „Cât de bine seamănă! Liza e mai plinuță… Poare mai vitală…!" Mâna aleargă neobosită. Cărbunele lasă urme întunecate pe coala întinsă. Şi iată! Modelul începe să se contureze. Pictorul suprapune fără voie cele două siluete feminine şi – miracol! Liza devine soră geamănă cu necunoscuta.

. . . . . .

Şedința de desen s-a încheiat. Grăbit, Dumitru îş i strânge uneltele şi iese în fugă. Treptele le coboară câte două odată.

„Încotro s-o fi dus?" În lungul străzii , aglomerație. Pe trotuare – de asemenea. Şi deodată zăreşte şalul alb printre capetele mulțimii.

-Mademoiselle, mademoiselle…

Fata întoarce capul:

-Mă urmăreşti?

Pictorul se apropie şi se opreşte la câțiva paşi. Se simte stingherit de propria-i îndrăzneală.

-Mă scuzați… Acum suntem colegi!

Un zâmbet palid a apărut incert, în colțul gurii. Trecătorii se suprapun între cei doi încât răspunsul fetei rămâne pierdut în înghesuială.

-Să ieşim de aici, vrei?

Fata s-a oprit, îl aşteaptă, apoi cei doi se strecoară printre trecători.

. . . . . .

-Pot să ştiu cum te cheamă? Eu sunt Dumitru Crăiescu – român.

- Anne. Anne Descharmais.

Aşezaţi comod în cafeneaua minusculă, tinerii îşi savurează aroma cafelei ce îi învăluie. Căldura binefăcătoare predispune la visare. Larma străzii a rămas undeva, departe. La măsuţa vecină, două fete sporovăiesc molcom.

-Îmi dai voie să-ţi spun pe nume?

Fata înclină capul. Aprobarea i se citeşte pe chip. Dumitru o studiază discret, nereuşind să o detaşeze de modelul cu sânii goi de pe podium. E atâta naturaleţe în gestica ei, în modul cum îşi duce ceaşca la gură, cum întredeschide pleoapele sorbind lichidul întunecat cu satisfacţia cunoscătorului de senzaţii ce învăluie.

-Ştii ce am găsit extraordinar la tine? Mirarea se citeşte în ochii Annei. Asemănarea!

-Sunt clona cui? , râsul izbucneşte spontan, mai mult gest decât sunet.

Un admirabil desen al buzelor întredeschise atât cât să se observe şiragul alb al dinţilor.

-Am o logodnică, se confesează Mitică cu voce scăzută. Îţi seamănă…

-Şi unde-i?

-Am lăsat-o acasă, în România.

-Păcat! Ar fi trebuit să-mi cunosc sora geamănă. Cum o cheamă?

-Elisabeta, prescurtat – Liza.

-Elisabeta, nume de regină ce îşi are tronul ei, paji, menestreli şi bineînţeles favoriţi.

-Dar are şi un rege, adaugă Dumitru.

-Nu neapărat! Oricum, de ai fi fost regele ei, nu ţi-ai fi părăsit regatul, regina… După o scurtă pauză, Anne adaugă: Liza are altă structură; ţi-a dat libertate , te-a îngrădit cu încredere. Nu e valabilă şi reciproca?

-Mă pui pe gânduri… Tânărul îşi soarbe ultima înghiţitură şi priveşte atent în fundul ceşcuţei. Iată! Parcă văd o crinolină dar şi o mini… Le-am ales pe amândouă.

-Dar eu cum îţi par? Ce-ţi spune numele meu?

-Să vedem… Cu o figură serioasă, Dumitru, prins în joc, se adânceşte în studiul porţelanului pictat cu resturi de zaţ. A!... Văd o sirenă. Sirenele nu au decât o coadă de peşte. Poate şi un şal…

Fata îşi simte obrajii arzând. „Nu trebuia să accept!” Îşi aminteşte jena, pe podium, când toate privirile o cercetau fără milă, fără menajamente. „Şi el m-a văzut aşa, dezbrăcată!” Anne îşi pleacă capul, stânjenită. Mitică îi prinde mâna şi i-o mângâie cu gesturi timide.

-Mă ierți, poate nu ştiai, dar erai nespus de frumoasă acolo, pe podium. Şi parcă citindu-i gândurile, adăugă: Să nu-ți pară rău! Ne-ai oferit cel mai frumos tablou.

CAP. 11

Liza azi e fericită. Vasile i-a adus o altă scrisoare. A citit-o pe nerăsuflate. Acum, la lumina veiozei, simte plăcerea clipei. Îşi face un culcuş pe canapea şi desface plicul. De data asta va citi printre rânduri şi va descoperi alte momente neglijate sau voit ascunse.

A neliniştit-o descrierea modelului Anne. De ce a pomenit-o de mai multe ori? Ce reprezintă această ființă? Tabloul sau femeia?

Intrarea furtunoasă a Mariei îi spulberă norii. Tonică, cu o energie debordantă, fata nu se dezminte nici ce această dată. Îşi face loc pe canapea şi cu mişcări agile masează spatele Lizei.

-Cum te simți azi?

-Mi-a trecut junghiul. Cred că m-a tras curentul…. Dar tu?

-Mă aşteaptă sesiunea.

-Câte examene ai?

-Nu mă întreba! Doar unul e al dracului!... Ai primit iar veşti? şi cu o mişcare uşoară atinge plicul pe jumătate desfăcut. Ce scrie? O.K.?

-Îmi descrie un Paris romantic, modern, luxos, încărcat cu lumini, grădini şi istorie săpată în fiecare piatră. Ziua - aglomerat, noaptea – agitat.

-Mona Lisa? A reuşit s-o vadă?

-Sunt Mona Lise la tot pasul… Liza , fără voie, pufneşte înciudată. A colindat prin sălile Luvrului o zi întreagă, şi, bine înțeles, a ajuns la femeia tuturor timpurilor. Văzuse zeci de reproduceri . Dar acolo, în fața capodoperei, a descoperit o Mona Lisa vie; îți reproduc pasajul: „ …mă privea cu o intensitate tulburătoare, iar zâmbetul dulce-amar, părea adresat doar mie. M-am simțit de-a dreptul fermecat.”

- Cam uşor se lasă cucerit… , o întrerupse Maria , cu un mic zâmbet semnificativ.

Liza ştie că sora sa nu prea îl simpatizează pe acest băiat care i-a întors viața pe dos.

-Nu uita că e artist… încearcă să-i ia Liza apărarea Şi ține cont că acest gen de oameni au alt mod de a privi realitatea.

-Tocmai asta mă neliniştește. Esențialul? Nu ai să poți intra niciodată în pielea lui. Doar dacă-ți vei lăsa catedra şi vei pune mâna pe acuarele şi pensule.

-Ei!..., n-o lua chiar aşa!

-Bine, s-o lăsăm pe Mona Lisa. Dar spune-mi, te rog, ce-i cu Anne? E doar pe hârtie sau femeie cu nuri în toată regula?

-Doamne, Maria, zău dacă pot discuta ceva serios cu tine!

-Gata, gata… Mă potolesc.

-Îmi scrie că acest model seamănă foarte bine cu mine. Ce părere ai?

-Ce să spun? Atât doar – să n-o confunde la un moment dat cu tine.

Liza a rămas gânditoare, cu privirea ațintită pe fereastră. Nu îi putea mărturisi Mariei că aceasta era teama ei.

-Ştii ce nu înțeleg eu totuşi din povestea asta a ta? exclamă fata deodată. De ce a ales Dumitru calea asta întortocheată de a se apropia de tine, abandonându-te?

-Cum, de ce? Vrea să se perfecționeze. Mai ales că i s-a oferit această posibilitate.

-Şi tu ce zici? Nu l-ai fi iubit şi fără perfecționare?

-Începi să mă enervezi! , se zburleşte tânăra profesoară. Nu pentru mine a făcut-o! Doar ştii părerea babacilor…

-Bine,bine, dar de ce s-a gândit mai mult la ei şi nu la tine? Tu stai aici şi-ți macini singurătatea şi el…

-El, ce? sare Liza, fără a se mai putea abține.

Maria tace, oftează şi într-un târziu întreabă:

-De Crăciun vine?

-Nu! N-are cum.

-Ce s-ar întâmpla dacă te-ai hotărî să pleci tu la el?

-Ar fi minunat! **Modul optativ** , modul dorinței…

-Şi dacă îl transformăm în **modul imperativ**? Du-te!

-Nu eşti în toate mințile, draga mea soră, vocea moale, cu inflexiuni joase, se stinge cu o crispare a buzelor.

-Mai gândeşte-te! şi Maria, cu o piruetă, dispare pe uşă.

. . . . . .

-M-am hotărât! De Sărbători, plec la Paris pentru o săptămână.

Această declarație a făcut-o Liza într-o seară, la masă. Cuvintele au rămas fără replică. O liniște densă s-a aşternut peste meseni. Doar zgomotul furculițelor... Micul Sandu a fost acela care a rupt tăcerea.

-Grozav! Ai atâtea de văzut… Ochii îi străluceau de entuziasm când a adăugat: Profa de Franceză a fost la Paris şi ne-a povestit o mulțime !...

Tatăl Lizei îşi aținti privirea asupra fetei şi întrebă cu voce stăpânită:

-Cum de te-ai hotărât?

-Am primit o invitație de la o colegă de facultate care s-a stabilit acolo. De ce să nu profit?

-Du-te, dacă vrei! Nouă ne vei lipsi de Sărbători… Însă propunerea e tentantă. Şi eu aş pleca!

Atmosfera se destinse. Fiecare şi-a luat desertul , cu alte subiecte la ordinea zilei. Vestea hotărârii Lizei de a pleca din mijlocul familiei tocmai de Sărbători, îi preocupa însă pe toți.

„Se duce singură… Un drum atât de lung…” - tulburată, mama s-a ridicat de la masă, fără a se manifesta în vreun fel.

„N-o pot opri!” , gândi tatăl, prost dispus.

-Bravo ei! , se entuziasmă Maria. Apoi se îndreptă spre uşă , anunțând din mers: Am de învățat!

Liza, calmă, adunată ca un arici, începu să facă ordine pe masă. „Doamne, de ce sunt nevoită să-i mint? Nu se putea altfel? Ba s-ar fi putut, gândi ea în continuare, dar ce complicații s-ar fi creat!”

Seara, în dormitor, simți o durere de cap insuportabilă.

„Maria este cea care m-a împins să iau o astfel de decizie. Mitică nu m-a invitat… Poate nu s-ar bucura?! Ar trebui să-i scriu. Nu! Mai bine să mă sfătuiesc cu Vasile. Am încredere în judecata lui.

. . . . . .

Vasile Pavelescua găsit bilețelul în cutia de scrisori. În aceeaşi seară, a sunat la uşa familiei Bârlădeanu. Nu cunoştea motivul pentru care fusese rugat să vină la Liza dar a intuit probleme majore ivite la orizont. În plus, îl neliniştise ultima scrisoare a lui Mitică. Modelul Anne… Prea multe amănunte! Şi prea mult entuziasm! Fervoarea cu

care muncea la portretul fetei părea de neînțeles. Doar dacă…

Vasile îşi cunoştea foarte bine prietenul. De la primele cuvinte a înțeles că acest artist, plin de talent de altfel, scăpase hățurile cailor săi înaripați. Anne, suprapusă peste dragostea lui de departe, era prea palpabilă, prea vie pentru a nu-i tulbura simțurile. Năluca se materializase pe podiumul situat la doi metri de inima sa. Femeia al cărei puls zvâcnea sub penelul artistului, îl copleşise.

Când Vasile a dat cu ochii de Liza şi a aflat hotărârea acestei de a pleca la Paris, a aprobat-o din toată inima.

-Bine gândit!

-Stai puțin, nu te bucura până nu-ți spun tot.

Şi fata îi explică pe îndelete că îi este imposibil să-şi materializeze dorința fără invitație, fără măcar o aluzie în acest sens. Vasile ripostă prompt.

-El nu are de unde să ştie că tu ai fi dispusă să faci această călătorie. Nu-ți dai seama ce surpriză i-ai face?

-Nu! Nici vorbă! Fără invitația lui Mitică nu plec nicăieri.

-Bine, te înțeleg şi sunt nevoit să te aprob.

S-au despărțit în grabă, deoarece Vasile trebuia să treacă pe la bibliotecă înainte de ora închiderii.

Liza a rămas descumpănită. Acest prieten devotat nu-i putuse oferi certitudinea unei hotărâri înțelepte. Până la Crăciun rămăseseră doar două săptămâni. Timpul era limitat. Ea apucase să-şi anunțe familia. Pe ce se bazase?

„Să-i scriu urgent… Ce? Că doresc să întâmpinăm împreună Anul Nou? Sau să-l întreb: **Să vin la tine?**”

Vasile spusese la un moment dat că ideea întâlnirii celor doi ar fi limpezit multe ape. Ce a vrut să spună ? Ce ştie el şi ea nu? Valul de nelinişte a fost doar începutul. Apoi a urmat adevăratul zbucium. Intuiția era aceea care o împingea înainte: „Du-te! Du-te!”

Când Maria a intrat în camera surorii sale să-i spună „ Noapte bună”, a găsit-o plânsă.

-Ce-i cu tine?

O tăcere grea, prevestitoare de suferință…

-Te-ai hotărât să pleci. Nu te bucuri?

-Draga mea, nu înțelegi? Nu m-a chemat nimeni…

În ochii Lizei se citeşte disperarea. Maria adună toate datele pe care le cunoaşte şi încearcă să pătrundă esența supărării.

-Când te-ai hotărât să faci această călătorie, erai foarte

entuziasmată. Ce a intervenit? L-am zărit pe Vasile venind; ți-a spus el ceva?

-Nu! Totuşi a sugerat că…

-Ei, asta-i! Fă-ți valiza! Şi după un moment de ezitare, adaugă: Ştii ce-aş face în locul tău? Aş pleca, dar nu la el. Ce? N-am voie să fac o excursie de câteva zile la Paris? Să văd cum întâmpină francezii Anul Nou? Şi – de ce nu? – să-mi întâlnesc şi prietenul? Oricum, ți-ar face bine o ieşire…

Liza a făcut ochii mari şi cu un gest spontan, şi-a îmbrățişat sora:

-Ştii că ai dreptate? Aşa va fi! Mâine mă duc la una din agențiile de voiaj să caut ceva potrivit.

CAP. 12

Frigul se întețise. Cerul plumburiu cernea câte un fulg răzleț. În lungul arterelor principale apăruseră ornamente divers colorate, mănunchiuri de becuri minuscule ce îşi aşteptau intrarea în scenă, odată cu lăsarea întunericului. Vitrinele îl aveau pe Moş Crăciun lipit pe sticlă, cu sugestia cadourilor ce trebuiau căutate pe rafturile din interiorul magazinelor.

Aerul de sărbătoare transformase orăşelul paşnic, cenuşiu, într-un veritabil giuvaer strălucitor.

Liza, la braț cu Vivi, prinse în şuvoiul mulțimii, încercau să-şi croiască drum, fără prea mari şanse. Exuberante, vorbărețe, păstrau acel farmec adolescentin, propriu celor ce ştiu să se bucure. Chiar dacă îmbulzeala specifică marilor evenimente le dădea peste cap programul de cumpărături, însuşi faptul că reuşiseră să fie împreună, era un punct câştigat. Erau hotărâte oricum să aterizeze în final la etajul cofetăriei centrale, unde un ceai fierbinte cu o brioşă aveau darul de a crea intimitatea dorită.

Magazinele vizitate, departe de a satisface tot ce fusese notat cu grijă acasă, au creat totuşi plăcerea investigațiilor şi reuşita unei curse îndelung planificate. De fapt, cu cât dorințele întrec posibilitățile de realizare, cu atât mai atractivă devine ziua de mâine, încărcată cu promisiuni şi vise.

-Mi-au cam înghețat picioarele, ție nu? Vivi oftează şi se agață de brațul prietenei sale.

-Răbdare!… Imediat ajungem.

Pe nesimțite a coborât întunericul. Deodată s-au aprins toate luminile. A fost un şoc. Prea multă strălucire! Ca prin farmec,vitrinele au devenit pagini de poveste. Strada s-a transformat într-un culoar sclipitor.

-Ce frumos!

Mulțimea s-a oprit în loc.

-Aproape că-mi pare rău că plec, exclamă Liza.

-Unde te duci tu, minunățiile sunt de zeci de ori mai mari.

-Îmi închipui! Dar…

-Credeam că te-ai hotărât…

-Oricum, zarurile sunt aruncate!

Între timp, cele două prietene au ajuns la cofetăria cu pricina. Au găsit un colț retras, si-au aşezat bagajele lipite de perete şi s-au făcut comode.

-Simți mirosul de vanilie? Sau e scorțişoară?

-Cred că mentă…

-Abia acum îmi dau seama cât sunt de obosită, şi Vivi se lăsă pe speteaza scaunului, închizând ochii pe jumătate.

-Miti nu ştie nimic…

-Cum? Nu i-ai scris că vii?

-Nu! M-am hotărât prea târziu. Oricum, plec pentru o săptămână într-o excursie organizată – casă, masă, totul asigurat. Nu cad pe capul lui.

-Mi se pare curios… aşa deodată. Spune-mi sincer, ce te-a determinat să faci călătoria asta?

În mintea Lizei s-a conturat din ce în ce mai clar geamăna Anne – enigmatica necunoscută.

-E simplu, mi-e dor de el… şi vreau să-i fac o surpriză iar mie, un cadou de Crăciun.

Vocea fetei abia s-a auzit, nesigură şi uşor tremurată. Vivi nu a mai insistat.

„Ceva o frământă…Şi pare deprimată.”

CAP. 13

Tabloul lui Dumitru Crăiescu „Fată pe gânduri”, având-o ca model pe Anne Descharmais, a fost selectat pentru „Expoziția

tinerelor talente" ce urma să se deschidă în preajma Sărbătorilor.

Satisfacția studentului român nu a fost totală. Părinții Lizei nu aveau de unde să afle despre succesele pictorului pe care nu dăduseră doi bani. Doar Liza s-ar fi bucurat. Scrisoarea urma să aibă toate detaliile. Acestea probabil vor sosi odată cu ziua inaugurării expoziției ce va avea loc la Muzeul Colecțiilor de Artă. Data nu se fixase încă. Dar Mitică, emoționat şi nerăbdător, vizitase clădirea, numărase treptele de la intrare şi încercase să pătrundă înăuntru.

„Îi voi scrie Lizei, familiei, lui Vasile…" La micul chioşc, alături de căminul său, a cumpărat câteva felicitări pentru Anul Nou; case ninse, brazi sub zăpadă, pahare cu şampanie… „Aş putea să desenez şi eu aşa ceva, poate mai bine…, gândi pictorul, privind cu un ochi critic desenele miniaturale. Aş câştiga un ban pe lângă bursă." Traiul modest al băiatului nu îi permitea nici o cheltuială în plus. Orice mică economie era transformată în uleiuri şi acuarele. Toate aceste bunuri dobândite din renunțări făceau parte din universul său, constituind o primă etapă a materializării visurilor sale – nu puține…şi nici imposibile.

Mitică era considerat un ciudat, un singuratic. Colegii au încercat să-l atragă în micile lor chefuri, transformate adesea în vizite nocturne în zona Place Pigalle:

-Ce stai pe gânduri? Ai posibilitatea să-l cunoşti pe Toulouse-Lautrec la el acasă. Nu vrei să vezi cum arată Cabaretul Moulin Rouge?

-Merci, nu pot…

-Dacă n-ai bani, fac eu cinste, insista Camil.

-Am de trimis scrisori acasă. Vin Sărbătorile…

Colegii tropăiau în prag, de nerăbdare.

-Lasă-l! Băiatul mamei are alte priorități…

Uşa se închidea cu zgomot şi Camil îşi urma prietenii, cu părere de rău pentru cel rămas închis între patru pereți.

-N-ar fi trebuit să-l lăsăm. Singur cuc!

-Ce-ai fi vrut? Luat în brațe?

Şi episodul se încheia. Mitică rămânea pe scaunul său, în fața teancului de felicitări împrăştiate pe masă, cu gândurile duse departe şi cu firul de păianjen aproape invizibil agățat de pleoape – semn al regretului pentru distracția refuzată.

CAP. 14

Maria a avut o zi încărcată de evenimente şi de stres. Deşi Sărbătorile Crăciunului bat la uşă, cu tot alaiul lor de pregătiri, sesiunea de examene se interpune la tot pasul. Studenta – perseverentă şi planificată în tot ce face – trebuie să se împartă între obligațiile viitoarei cariere de avocat şi familia cu toate implicațiile sale. Plecarea inopinată a Lizei a zdruncinat întreaga casă. Nu au existat obiecții, deşi în mintea fiecăruia au apărut zeci de impedimente.

Tatăl a fost cel mai rațional: „Fata trebuie să se distreze după placul ei. O ieşire ca aceasta nu se poate realiza oricând.” În tinerețea sa, vremurile vitrege i-au stopat orice posibilitate de a ieşi dincolo de graniță, de a călători peste mări şi țări; această dorință neîmplinită şi-a ascuns-o bine, în străfundurile ființei. Acum, posibilitatea fiicei sale de a vizita „oraşul lumină” pare împlinirea unui vis – cadoul cel mai valoros, oferit sub bradul simbolic al Crăciunului.

Silvia Bârlădeanu – mama- are o cu totul altă optică. „De ce să plece tocmai de Sărbători? Familia e cea mai importantă. Parisul ar mai fi putut să aştepte!”

Doar Maria ştie cine este de fapt prietena din Paris. Şi, deşi îi vine greu să se despartă de sora sa, o aprobă din toată inima.

Zilele sunt numărate. Bradul a fost adus în curte. Cutia cu globuri aşteaptă în colțul salonului. Cadourile – cumpărate. Dar veselia din preajma acestui eveniment lipseşte. Prietenii Lizei vor lipsi. Iar ea , Maria, de când cu învățătura impusă , nu s-a mai implicat în petreceri.

Sandu, adolescent răzvrătit şi timid totodată, îşi are lumea lui. Dar tradițiile se impun. Totuşi, lipsa Lizei…

Cea mai zbuciumată este, de altfel, Elisabeta Bârlădeanu. De zeci de ori s-a gândit să renunțe. Dar imaginea Annei creşte în dimensiuni greu de delimitat, tulburând toate apele. În ultimele două săptămâni, nu a primit decât o scrisoare de la Dumitru. Cuvinte înflăcărate, prin care pictorul îşi manifesta satisfacția izbânzii.

„Tabloul meu va fi expus… Am reuşit să atrag atenția presei…Mi se propune o prelungire a bursei… Voi fi trecut în clasa maestrului X…”

Liza citeşte scrisoarea, o reciteşte… „Nici un cuvânt de dragoste… Se mai gândeşte la mine?”

Hotărârea de a înțelege ce se petrece în inima iubitului nu are variante.

„Voi pleca!”

. . . . . .

Cine putea să prevadă tot ce urma să se întâmple? Încurcătură haotică a evenimentelor planificate sau direcționare deloc întâmplătoare a paşilor zilei de mâine?

Cert este că Liza nu a mai putut pleca la Paris. O criză de apendicită a țintuit-o la pat. Inițial a crezut că e o glumă. A aşteptat să-i treacă răul dar spre seară a simțit că ia foc. Termometrul cu mercurul urcat mult peste normal i-a alertat pe cei din jur. Verdictul dat de medici a fost dur. Operație urgentă.

Maria a fost aceea care a preluat problemele lăsate baltă de sora sa.

Când soneria a sunat, fata ştia cine e musafirul. Vasile, vesel, cu un aer misterios, a intrat în grabă, întrebând în şoaptă:

-Unde e Liza? Am un plic pentru ea şi… un pachețel.

Maria l-a măsurat cu o privire amuzată, apoi a pufnit în râs deşi nu era nimic comic în situația creată.

-Vino înăuntru.

Tânărul, nedumerit, a urmat-o în verandă.

-Stai jos!

-Mă cam grăbesc…

-Sunt convinsă că ai să te grăbeşti mai mult când ai să afli că trebuie să prinzi avionul via Paris.

Vasile a zâmbit la această glumă bună şi a adăugat:

Hai, te rog cheam-o pe Liza!

-Aşteaptă…

Maria a ieşit în grabă. Peste un minut, a apărut din nou cu o sticlă de Pepsi şi cu una de apă minerală.

-Stai să-ți aduc şi un pahar. Ba două, că beau şi eu.

Băiatul a oftat resemnat şi s-a aşezat mai comod pe scaunul fotoliu. Maria a turnat băutura în pahare şi şi-a tras scaunul mai aproape de Vasile.

-Stimate domn, vorbesc oficial, deoarece sunt delegata lui Liza. Cu mine vei trata toate problemele ivite.

-Ce-i circul acesta, Maria, zău mă grăbesc!

-Dă-o naibii de grabă! Ascultă ce-ți spun. În clipa asta , un

domn doctor îi spintecă burtica lui Liza cu bisturiul pentru a scoate un măţişor cât degetul, numit apendice. Ai înţeles?

-Dumnezeule, - sări omul ca ars. Se operează? De ce? Era atât de grav? Şi plecarea?...

Noianul de întrebări a început a curge şuvoi.

-Linişteşte-te şi ascultă: în primul rând, cred că îţi dai seama că soră-mea nu avea nici un chef să se opereze în ajunul plecării. M-am interesat la agenţia de turism la care s-a înscris Liza. Nu se poate anula nimic. Biletele sunt luate, rezervările făcute, etc, etc… Dar – fii atent! Îi poate lua locul oricine. Şi acum vine bomba: cel ce va pleca , va fi Vasile Pavelescu.

-Ce?- sări băiatul ca ars. Nu ştii ce vorbeşti! Nici nu sunt pregătit, nici n-am bani, iar limba franceză o ştiu ca vai de capul meu!

Fata îi pune o mână pe umăr şi îl sileşte să se aşeze la loc.

-Ascultă, eu…

-Te rog, lasă-mă să-ţi transmit tot ce mi-a spus Liza – întregul pomelnic. În primul rând, excursia de cinci zile este plătită şi tu nu trebuie să dai nici un ban. Apoi –bagă de seamă, ce-ţi spun acum e foarte important pentru soră-mea – numai tu te poţi duce în locul ei. Babacii cred că Liza e invitată de o fostă colegă de facultate. Ei nu trebuie să bănuiască nimic. Le-am spus că am reuşit să anulez totul. Aş fi plecat eu dar am examene imediat după Anul Nou.

Îl vei lua prin surprindere pe Dumitru – habar nu are de vizita Lizei – şi vei fi pe post de **detectiv.** Liza te roagă să afli ce-i cu femeia aceea Anne – căreia Mitică i-a făcut portretul. Cred că e ceva putred în Danemarca…

Hai, spune o dată DA! Ştiu sigur că ai să te descurci de minune.

Vasile tace, descumpănit.

-Ştiu eu ce să zic? M-ai luat aşa, ca din oală! Îmi făcusem şi eu nişte aranjamente pentru Sărbători. N-ar fi mare lucru să anulez. Şi, sigur, e tentant…Oricum, dacă mă hotărăsc să primesc, achit totul. Trebuie să fii de acord!

-Pentru detalii te înţelegi tu cu Liza.

Maria adăugă, înveselită:

-Nu uita, ai o misiune de îndeplinit – eşti noul Scherlok Holmes!

CAP. 14

Cele două canaturi ale uşii masive de stejar se vor deschide la ora zece. Au mai rămas câteva minute de aşteptare. Vizitatorii nu vor lipsi. Cei mai harnici au şi sosit. Se adună în faţa intrării, se studiază reciproc în căutarea cunoştinţelor comune. Atmosfera de sărbătoare creează o notă aparte. În afara ineditului expoziţiei tinerelor talente,se adaugă acel parfum unic de cetină de brad adus din adâncurile codrilor.

Ajunul Crăciunului. Dimineaţa se prevede senină dar rece. Mănuşile, fularele, sunt accesorii vestimentare ce nu trebuie uitate acasă. Gerul se strecoară prin orice spaţiu ajutat de vântul subţire dar tenace.

-E ora zece, nu ne mai dau drumul?

Vocea de soprană a fetei de lângă trepte încurajează protestele unui tânăr deşirat, proptit de perete. Acesta, din câţiva paşi, ajunge în dreptul unei ferestre şi încearcă să distingă activitatea din interior.

-Se mai aduc scaune, şopteşte omul. Ar trebui să fim mai punctuali. Am îngheţat de tot…

-Încercaţi să bateţi în geam – sugestia porneşte din mulţimea care s-a adunat între timp.

Şi iată, minunea mult aşteptată se produce: uşile se deschid.

Valul de căldură din interior şterge din memoria celor înfrigurați neajunsurile iernii. Lumea se împrăştie în lungul pereţilor acoperiţi cu tablouri etichetate. Un brad elegant, zvelt, cu ramuri ornate variat, tronează în mijlocul sălii. Alături, pe o măsuţă, tăvi încărcate cu sticle şi pahare.

Printre vizitatori, Dumitru Crăiescu, cu o mină serioasă, abia îşi stăpâneşte emoţia debutului.

Printre alte multe pânze expuse, portretul Annei arată bine. Silueta tinerei degajă o luminozitate blândă . Fata pare jenată şi totodată conştientă de propria-i frumuseţe. Bustul gol nu sugerează nimic ostentativ. Doar puritatea eternului feminin îmbinată cu graţia adolescentină a perfecţiunii umane.

-Unde ţi-e modelul? - întreabă unul din tinerii adunaţi în preajma tabloului.

-Ştie că este expusă aici?

-Nu ai invitat-o?

Întrebările îl asaltează pe autor. Ar dori să le răspundă dar, din

păcate, habar nu are unde ar putea fi găsit modelul care l-a propulsat în față.

Cuvântul de deschidere. Mitică nu aude nimic. Cu privirea ațintită spre uşă, aşteaptă apariția Annei. Nu au discutat nimic cei doi, în prealabil.

„Trebuie să apară…" Intuiția nu îl înşală. Iat-o! A intrat. S-a strecurat pe lângă perete şi a rămas în spatele unui grup, fără a încerca să mai înainteze. Dumitru a reperat-o. Simte un fluid fierbinte inundându-i tâmplele. Se desprinde de la locul său şi înaintează încet prin mulțime.

-Anne!

Fata îl priveşte surprinsă. Bucuria i se citeşte pe chip.

-Ai aflat de expoziție? - îi şopteşte tânărul, apropiindu-se.

-Da, un anunț în pagina culturală.

-Deci ştii…

-Ce să ştiu?

-Haide să-ți arăt…

Mitică o conduce, înaintând cu precauție, spre locul cu pricina.

-Aici!

Tânăra pare dezorientată. Ochii i se opresc pe pânza înrămată de pe panoul dintre ferestre.

-A!... A fost ales tabloul tău… Nu ştiam!

Surpriza e prea mare. Anne cea vie o studiază cu atenție pe geamăna de pe pânză.

-Te felicit! - şopteşte Dumitru.

-Pentru ce?

-Pentru cât de bine arăți…

Îi ia mâna şi o duce la buze. Are pielea moale, caldă, cu un miros abia sesizabil de lavandă.

-Şi eu te felicit deşi ar trebui să te cert.

-Motivul?

-Că nu mi-ai pus şalul pe umeri.

-Ar fi fost mare păcat…

Fata zâmbeşte şi îl întoarce cu spatele la tablou.

-Hai, nu te mai uita!

-Ce-ar fi să sărbătorim evenimentul? Te rog să nu mă refuzi.

-Azi nu te pot refuza!

Anne duce un deget la buze şi îi trimite un sărut aerian.

CAP.15

Grupul de turişti – opt la număr – coboară din avionul companiei Air France în aeroportul d´Orly. Însoțitorul îi aşteaptă lângă scară. Au ajuns.

Vasile se simte pe altă lume. Nu a mai călătorit cu avionul şi de aceea impresiile fiecărui detaliu observat pe parcursul drumului, i s-au părut mai mult decât incitante. Locul lui în dreptul hubloului i-a permis să urmărească de sus aşezări liliputane, ape curgătoare asemenea unor şerpi argintii, şosele liniate cu şablonul, purtându-şi maşinile – gângănii minuscule - şi deodată, schimbare de decor: navigare prin plafonul pufos al norilor. Stewardesele , cochete, amabile, cu metodele lor îl readuc la realitatea pământeană:

-Doriți cafea, ceai, suc?

-O cafea, vă rog!

Lichidul fierbinte a fost bine venit. Vasile încearcă să-şi pună în ordine problemele ce urmează a fi rezolvate.

„Mitică habar nu are că vin. Cum îl voi găsi?" Nu poate să mintă. Şi dacă va întâlni ceea ce nu doreşte, va fi nevoit să fie sincer față de Liza. Îşi aminteşte ultima scrisoare:

„Nu m-am aşteptat să reuşesc atât de bine… Tabloul respiră. Cred că modelul a fost cauza. Nu e o frumusețe dar e expresivă, simți că pulsează viața în ea, ochii vorbesc, gura ascunde taine. Nu ştiu dacă ți-am scris – am întâlnit-o cu mult înainte… M-a şocat asemănarea cu Liza. Când a intrat în sala de studiu, am ştiut din prima clipă că mă voi depăşi. Ca să-ți dai seama , ar trebui să o vezi…"

Vasile respiră adânc şi-şi lasă privirea să se scalde în oceanul de nori ce par a invada hubloul. Scoate din buzunarul genții de voiaj pliantul cu programul excursiei. Toate cele cinci zile par încărcate. Sunt multe de văzut şi Vasile vrea să profite de tot ce i se oferă. Totodată, nici pe Dumitru nu-l poate neglija. Doar pentru el se află aici.

„Cred că are vacanță ca toți francezii care se respectă. Să încerc să vorbesc cu ghidul nostru să-l accepte în grup, o zi, două… Seara vom sta la taclale, ca pe vremuri…"

Deşi încă nu s-a dat jos din avion, tânărul vede Parisul cu ochii minții. A avut timp suficient la dispoziție să studieze harta cu cele douăzeci de arondismente dispuse în spirală de melc, traversate de fluviul Sena. A învățat ceva istorie – numele inițial al Parisului:

Lutèce, mica aşezare situată în „l´île de la Cité” – azi considerată inima Parisului. Patroana oraşului, Geneviève, în anul 451 i-a salvat pe parizieni de invazia Hunilor, în frunte cu Attila. Îi va admira statuia.

Harta i-a indicat cele două maluri ale Senei: malul drept, cartierul puterii executive, al afacerilor, unde se găseşte , de altfel, şi reşedința Şefului Statului, plus majoritatea ministerelor.

Prin tradiție, malul stâng aparține intelectualilor – cartierul Latin, facultățile, dar şi Senatul, Camera Deputaților.

Vasile abia aşteaptă excursia pe Sena cu un „bateau mouche” – vaporaş de agrement specific Parisului, care îi va oferi o privire de ansamblu a zonelor renumite, precum Notre –Dame, Luvrul, grădinile Tuileries, Piața Concorde, podul Alexandre III cu Trocadeto în dreapta şi Champ de Mars în stânga.

Totul pare incitant. Iar întâlnirea cu Mitică îi provoacă adevărate emoții. Cum îl va găsi? Ce fel de relație există între cei doi – pictorul şi modelul său?

Vasile îşi face un plan. În prima zi se va caza, va urma grupul, dar seara va merge la adresa căminului. Va lua un taxi. Şi bănuieşte că îşi va găsi prietenul acasă – şi mai ales, **singur.**

. . . . . .

Clădirea care adăposteşte mai bine de optzeci de studenți aproape s-a golit. Fiecare a zburat spre casă, lăsând camere pustii, etajere pline cu manuale ce s-ar fi cerut studiate. Dar cui îi mai trece prin minte să deschidă un caiet, să rețină un curs, sau măcar un paragraf? Până şi pensulele lui Dumitru stau neatinse.

Doar el a mai rămas şi doi, trei asemenea lui – tineri fără posibilitatea de a-şi lua un bilet de tren sau avion până acasă. Oricum, Parisul oferă o sărbătoare plină de strălucire. Chiar dacă buzunarul este gol, ochii sunt în măsură să cuprindă bogăția de lumini, bulevardele invită la ieşiri în grup, vesele, gălăgioase, şi - de ce nu? – la plimbări solitare. Şi dacă ținem cont că Parisul e numit oraşul îndrăgostiților, câtă poezie poate cuprinde o hoinăreală în doi, mână în mână - îngemănare a paşilor şi a dorințelor fierbinți?

Atât pentru vizitatorul proaspăt venit, cât şi pentru locuitorul stabil, Parisul îşi arată monumentele, istoria fiecărui colț de stradă, tainele podurilor, cu acea dărnicie greu de imaginat şi mai ales imposibil de uitat.

Vasile s-a alăturat grupului. Cel puțin azi a urmat traseul complet, conform programului stabilit în prealabil. Ajuns la hotel, o cină frugală, un duş şi iată-l acum cuprins de moliciunea şi căldura patului. Încearcă să răsfoiască o revistă găsită pe colțul noptierei. Veioza îl învăluie cu lumina sa blândă, îndemnând somnul să-i închidă pleoapele. Vecinul de cameră sforăie uşor, sunet regulat, monoton, indicat să acompanieze orhestre improvizate.

Pe jumătate adormit, lasă revista să lunece din mână undeva pe mochetă, bâjbâie butonul întrerupătorului şi oftează uşor. A fost o zi deosebită. Doar una din cele cinci programate. Şi câte a reuşit să cuprindă?

Primul obiectiv – Turnul Eiffel! A încercat să rețină un minimum din cele explicate. Cu ochii închişi, repetă în gând datele: inginerul Gustav Eiffel l-a construit cu ocazia Expoziției Universale din anul 1889, folosind oțel de calitate, produs la Reşița. Acest detaliu trebuie subliniat – România are partea sa de glorie… Un amănunt care aproape că i-a alungat somnul. Va fi prima poveste pentru Liza. A mai reținut şi alte date: înălțimea de 300 metri, plus 20 metri, înălțimea antenei; apoi cele trei etaje , pentru primele două – accesul pe scări ori cu liftul; iar pentru ultimul nivel – doar liftul. Cele două platforme (primele) le-a vizitat şi el (57 metri şi 115 metri înălțime) . Totalul de 1.789 trepte l-au parcurs doar câțiva temerari. Excursioniştii conştienți de solicitările următoarelor patru zile, s-au mulțumit cu cele două etaje.

Şi Vasile a avut ce admira. Panorama Parisului aşternut la picioarele sale l-a încântat peste măsură. Şi-a dorit aripi… Oricum, efortul a fost răsplătit. Astfel că tânărul a hotărât, acolo sus, pe platforma celor 115 metri, să nu rateze nici una din cele patru zile care i se mai ofereau cu atâta dărnicie de către această metropolă cochetă, antică şi modernă tot odată.

„Dumitru? Mă voi sili să nu adorm la ora nouă seara, precum pruncii… Şi îți voi dedica ție, prietene, orele nopții. Sper să rezist!”

CAP. 16

Toate analizele sunt bune. Doctorul îşi priveşte pacienta cu satisfacția dascălului al cărui elev s-a dovedit bine pregătit în pragul examenului. Liza îşi pleacă privirea peste foile împrăştiate pe birou,

aduse de la laborator.

-Sunteți în formă bună?

Întrebarea o ia prin surprindere.

-Dacă e necesar!... – răspunsul neconcludent pare a-l irita pe domnul chirurg care ar dori mai multă fermitate din partea bolnavei.

-Cum să nu fie necesar? De asta doar vă aflați aici. Mă refer la potențialul dumneavoastră – stabilitate, colaborare… Anestezie totală sau locală?

-Eu trebuie să decid? – Elisabeta Bârlădeanu deschide ochii mari. Ce sfat îmi dați?

-Sunteți tânără, viguroasă! De ce să vă intoxicați organismul când nu e cazul? Anestezia locală e de preferat.

-Cum spuneți dumneavoastră…

. . . . . .

Operația a decurs cu totul altfel de cât s-ar fi aşteptat bolnava. Doar prima tăietură a bisturiului a simțit-o ca pe o dungă rece, marcând zona. Continuarea însă s-a transformat în coşmar. A apărut întâi o durere profundă, apoi ceva tras în afară, poate chiar intestinele. Valul de greață s-a instalat brusc, fără preaviz.

-Respiră profund! – comanda spusă pe un ton aspru i-a tăiat respirația cu totul. Mâinile legate i-au mărit neputința. Ar fi vrut să se smulgă din rețeaua dureroasă, copleşitoare. Stai liniştită…imediat e gata! – din nou aceeaşi voce, mai mult mormăită, rezonând în tot organismul panica şi aşteptarea următorului atac al durerii.

Aude ca prin ceață:

-Ace! şi simte o împunsătură care o face să tresară. Apoi alta, şi alta, un chin parcă fără sfârşit.

„Nu se termină odată? gândul aleargă bezmetic şi se izbeşte de pereții craniului. De ce nu am cerut să mă adoarmă să nu mai ştiu de nimic? Eu s-o fac pe eroul?” Minutele par ani.

-Ei, domnişoară, am terminat! Ați suportat foarte bine!

„Pe naiba!”, cuvintele se opresc în încleştarea maxilarului.

-Puteți să mergeți singură acum! Doar un mic ajutor!

Fata se simte luată pe sus şi pusă pe verticală, cu atenție. Un sanitar tânăr o susține şi îi zâmbeşte încurajator.

-Hai, uşor, fără teamă!

Primul pas pare imposibil. „Dumnezeule, de ce doare atât de tare?” Bolnava, ascultătoare mai mult se târăşte decât păşeşte, agățată

de brațul băiatului. Simte un nou val nesuferit de vomă urcând din profunzimi.

-Nu m-am aşteptat să găsesc un apendice încăpățânat, ascuns dincolo de…

Liza nu îl mai ascultă pe doctor. Atentă la respirație, caută să ajungă cât mai repede la pat – izbăvirea sa.

. . . . . .

Orele de convalescență par lungi, nesfârşit de lungi, mai ales când dreptunghiul alb numit pat, devine singurul tău spațiu în care te poți învârti cât vrei iar perna incomodă – cel mai apropiat amic cu care poți schimba idei la ore mici de noapte. Abia atunci prețuieşti cu adevărat lumea de afară. Există totuşi un element esențial de care trebuie să ții cont: această lume pestriță, atrăgătoare, are un prag peste care nu trec decât cei a căror maşinărie merge. Ceasul…

Regula de aur o intuieşte fiecare ființă: „Nu aştepta să ți se oprească ceasul! Ia măsuri!" Măsura numărul 1? Acelaşi pat de spital pe care îl deteşti şi îl cauți!

Cam astfel de idei traversau creierul toropit al Lizei. O filozofie uşor de înțeles când eşti pe două picioare zdravene. Dar Liza era departe de astfel de performanțe. Mai ales în urma întâmplării nefericite prin care trecuse cu trei zile în urmă. „Cazul bolnavei – unu la mie", astfel fusese clasificată hemoragia internă provocată de desprinderea unor vase de sânge din sutura proaspăt făcută. Urmarea a fost de aşteptat: leşin, transfuzii, gheață pe abdomen, supravegheri… Dar tinerețea a învins; pericolul a trecut. „Doamne, deşi mi-ai dat un apendice ascuns dincolo de…. , mi-ai dăruit şi un pic de noroc!"

Deodată, uşa rezervei se deschide cu prudență. Ochii pe jumătate închişi devin rotunzi, plini de strălucire. Prin aceste ferestruici străbate bucuria. Vizitatoarea se apropie cu paşi uşori şi fața zâmbitoare:

-Scumpo, cum te simți?

-Nu mă plâng, dar vreau acasă… Dar ce ascunzi la spate?

-Crăciunul!

În fața Lizei apare o ramură de brad împodobită cu peteală.

-Vai, ce minune! Aproape uitasem…

Maria simte lacrimile făcându-şi drum. Fierbinți şi total nelalocul lor. „Dacă acel apendice nu ar fi fost ascuns dincolo de…,

Liza poate s-ar fi plimbat acum pe malurile Senei, admirând podurile împodobite cu lumini reflectate în râul devenit mare de cristal. Ar fi înțeles de ce Parisul, mai ales acum , este denumit Oraşul Luminilor. Şi s-ar fi alăturat miilor de parizieni pentru unicul slogan cântat, murmurat, ascultat din ecou în ecou: **Bonne Annèe**!

Dar cea mai minunată clipă ar fi fost întâlnirea cu Dumitru, omul care i-a cucerit întregul univers."

Maria cunoaşte sau, cel puțin intuieşte întreaga gamă de simțăminte pe care sora sa le-a trăit pe fundalul unei iubiri unice. Ce o aşteaptă în continuare? Incertitudinea, fericirea iluzorie sau dragostea fără granițe? Eternul devenit clipă? Clipă arzătoare, miraculoasă, suficientă pentru o viață?

-Ce fac cei ce-acasă?

-Uite ce ți-au trimis!... Un teanc de reviste apar din sacoşă. Să nu te plictiseşti…

Bucuria se citeşte în priviri. Liza ar sări în picioare şi ar face câteva piruete cu sora sa în brațe dar punga cu gheață de pe abdomen şi acul de perfuzie înfipt în venă o țintuiesc pe pernă. Maria se apleacă şi o sărută drăgăstos pe frunte.

-Vasile a ajuns…

Veselia s-a pitit undeva , într-un ungher întunecat de temeri. Ambele surori se gândesc la întâlnirea celor doi prieteni, dar oarecum diferit. În timp ce Liza şi-l închipuie pe Dumitru încântat , Maria presupune altceva… Ce se întâmplă în realitate cu acest pictor prins în mrejele muzelor? Care îi sunt prioritățile? Ce consistență mai are Elisabeta de peste mări şi țări față de tânăra –model cu bustul gol, la nici un metru distanță de băiat? Toate aceste amănunte Maria le cunoaşte din scrisorile primite de Vasile. Entuziasmul lui Dumitru față de Anne respiră printre rânduri. Este o exaltare pur estetică sau ceva mai mult?

Pe de altă parte, nici Liza nu e străină de acest subiect. Pictorul, cu o sinceritate dezarmantă, i-a descris tabloul, i-a relatat etapele concursului şi mai ales finalul: „ Lucrarea lui Dumitru Crăiescu a fost nominalizată pentru Expoziția Tinerelor Talente". Şi Liza ştie cât de mult contează aprecierile unor profesori competenți pentru eroul său. Dar, o îngrijorează într-o măsură oarecare faptul că pentru Dumitru, cariera sa – urcuşul spre culmile perfecțiunii poate niciodată atinse – va sta pe locul întâi. Abia apoi va urma ea, Liza. Totuşi îl va sprijini pentru acest loc unu şi nu se va plânge.

CAP. 17

In sfârşit… Iată-l în faţa uşii nr. 34. Ora târzie este o garanţie că Mitică va fi acasă. Garanţie? Cine i-a dat-o? Poate tocmai acum se programează întâlnirile. Vasile s-a oprit descumpănit. „Doar n-am ajuns până în pragul lui să fac stânga împrejur ca la armată. Îl găsesc? Bine! Nu? Am două variante: ori îi las un bilet în uşă, ori mă aşez ca prostul în prag şi-l aştept, poate până dimineaţa."

Vasile şi-a făcut curaj şi a bătut în lemnul deschis la culoare. Şi, spre uşurarea lui, s-au auzit paşi, apoi, vocea inconfundabilă:

-Qui est là?

-Un ami!

Uşa s-a deschis cu prudenţă şi o jumătate din capul locatarului s-a ivit prin deschizătura creată.

-Tu?! Dumitru a sărit ca un arc eliberat brusc din încorsetare şi s-a repezit la noul venit, trăgându-l în cameră. Nu-mi vine să cred! Eşti Vasile sau fantasmă?

Explozia de bucurie i-a cuprins pe cei doi prieteni. S-au îmbrăţişat, s-au privit cercetător unul pe altul, iar s-au îmbrăţişat. În tot acest timp, Vasile nu a reuşit să scoată vreo vorbă.

-Doamne, Dumnezeule, ce surpriză? … Hai, fă-te comod!

În timp ce musafirul îşi pune paltonul în cuier, gazda nu-şi găseşte locul. Se învârte fără rost în jurul mesei, mută scaunele dintr-un loc în altul şi încearcă să devină cât ce cât eficient.

-Să-ţi fac un ceai sau un pahar de Chardonet? Ţi-o fi foame… Când ai venit?

Vasile şi-a învăţat bine lecţia de acasă. Dumitru nu trebuie să ştie nimic legat de boala Lizei, de operaţie şi mai ales de urmări. Toate necazurile de acasă să nu ajungă la urechile lui. Să nu îi tulbure climatul de muncă creativă. Deşi Vasile iniţial nu a fost de acord cu ecranarea celor întâmplate, a trebuit să se supună. Mitică să şi-o închipuie pe Liza fredonând colinde, aprinzând artificii şi făcând urme de paşi de dans în puful imaculat din pragul casei.

Cadoul Lizei! Vasile pune pe masă ,cu gesturi ceremonioase, micul pachet învelit în hârtie lucioasă.

-Vezi că ai o scrisoare acolo…

Minutele se scurg. Cei doi, absorbiţi de propriile emoţii, au uitat de tot ce ar fi trebuit să fie esenţial în viaţa lor actuală. Sticla de vin se goleşte, alături de saleurile cam tari, scoase dintr-o pungă de hârtie.

Miezul nopții i-a învăluit într-o uşoară toropeală. Şi vinul…

-Colegul meu de cameră este plecat pe întreaga perioadă a Sărbătorilor. Poți dormi comod aici.

-Să nu-i pun pe jar pe tovarăşii mei de călătorie…

-Ei, lasă-i să-şi închipuie că ți-ai găsit o pariziancă, să moară de ciudă!

Vasile zâmbeşte:

-Cred că ai dreptate. Mai ales că-mi simt balamalele cam slăbite. M-a ajuns oboseala. Toată ziua am tot vizitat… A fost o zi prea plină.

-Lipsa de antrenament! Ce-ai vizitat?

-Magnific! Île de la Cité cu catedrala Notre Dame; cele trei nivele: primul cu trei intrări principale decorate cu scene biblice, deasupra – Galeria regilor, imensa rozetă a catedralei şi ultimul nivel – Marea Galerie la baza turnurilor gemene. Vezi că ştiu?

-Eşti un turist conştiincios, cu o memorie de invidiat. Dar eu, spre ruşinea mea, sunt de atâta timp aici şi am intrat în biserică doar ca să mă închin.

-Ai tot timpul!

-Vezi? Tocmai acesta este impedimentul! Mereu îmi zic:"oricând se poate vizita" şi timpul trece. Iată că tu, doar în două zile, ai reuşit!

-Hai să mă laud: am urcat 387 trepte până la terasa Catedralei şi am admirat panorama Parisului. O groază de detalii m-au impresionat. Galeria animalelor fantastice ce străjuiesc balustrada, apoi vitraliile din interior… Superbe!

-Ştii ceva? Mâine te duc la expoziția mea. Ei, am un singur tablou şi mi-am şi însuşit-o!

-Am înțeles că ai câştigat un concurs. Aşa-i?

-Nu vreau să mă laud , m-au lăudat alții. Dumitru, stânjenit, încearcă să se justifice. E un fel de încurajare…

-Mor de nerăbdare!

-Atunci, hai să ne culcăm! Mâine avem o zi grea…

Abia după ce s-a stins lumina, Mitică întreabă:

-Mai vorbeşte-mi de Liza… , e bine?

Luat prin surprindere, Vasile încearcă să formuleze un răspuns plauzibil.

-Am visat-o, vocea lui Dumitru devine şoaptă. Căzuse într-o apă curgătoare. Striga! De pe mal, nu-i înțelegeam cuvintele. Am încercat

să-i sar în ajutor dar picioarele îmi erau înțepenite ca două trunchiuri de copac.

-Nu te lua după vise…

Avertizare? Vasile, în pofida oboselii, mult timp s-a frământat în aşternut fără să poată adormi.

. . . . . .

Cei doi prieteni au intrat în sala plăcut încălzită. Iarna a rămas dincolo de prag – o iarnă blândă, cu soare vesel , strecurându-şi podoaba de scântei printre crengi desfrunzite.

Zilele de sărbătoare se oglindesc în miile de ornamente la tot pasul – drumuri aeriene de ghirlande şi stele sclipitoare. Trecătorii par îmbrăcați în haine de duminică, au alt mers, alt zâmbet. Întreaga atmosferă respiră acea eleganță specifică marilor evenimente. Negurile, gerul, viscolele tradiționalului sfârşit de decembrie se pare că au fost băgate în tainițe şi înlănțuite pentru a lăsa Crăciunul să-şi serbeze datinele. E minunat! Afară, în casă,în aer, pretutindeni se simte miracolul transformării cenuşiului în alb strălucitor.

Dumitru îşi ia de braț prietenul şi se strecoară printre vizitatori. Pereții sunt încărcați cu tablouri; în aer pluteşte un uşor iz de vopsele, de var şi aromă de răşină. O contribuție importantă în crearea decorului specific Crăciunului, se datorează crengilor de brad împrăştiate artistic prin colțuri, pe pervazurile ferestrelor, în jurul lampadarelor. Clopoței argintii atârnă de tavan la olaltă cu spiralele multicolore ce animă atmosfera cu dansul lor diafan.

-Aici! Vino…

Tabloul este într-adevăr magnific. Naturaleța desenului. Coloritul gingaş al pielii şi mai ales expresia feței tinerei cuceresc atenția vizitatorilor. Dovada? Zeci de perechi de ochi… E zona cu cea mai mare îmbulzeală. Eticheta „Femeie pe gânduri” i se potriveşte.

-Seamănă izbitor de bine cu Liza! –exclamă Vasile fără voie, postat în fața portretului. Mi-ar fi plăcut s-o cunosc şi eu… , adaugă tânărul cu jumătate de voce.

-Nu va fi greu… Diseară mă întâlnesc cu ea să sărbătorim împreună succesul.

-Şi eu n-am să fiu de prisos? – adaugă Vasile cu oarecare suspiciune în glas.

-Ce-ți veni? Doar nu e o întâlnire de amor… Soarta ne-a făcut părtaşi, la această lucrare… Crede-mă! Zeci de tablouri au fost puse

la cântar. Să nu interpretezi greşit… Dar, sincer**, mă bucur**! E o dovadă că nu am venit aici de pomană.

Vasile îşi priveşte prietenul cu satisfacţia unei descoperiri importante:legătura „pictor-model" nu este ceea ce şi-a închipuit. O va linişti pe Liza. Acesta e de fapt scopul călătoriei sale.

-Bine, mi-ar face plăcere să-ți cunosc subiectul în carne şi oase.

-Dacă-mi promiți că ai să fii cuminte, ai să-l cunoşti!

Ambii prieteni, amuzați, se îndreaptă spre ieşire.

-Azi vom vizita Luvrul Tot ne-am pus pe criticat şi admirat. S-o vedem şi pe Mona Lisa.

-Excelent! Dar, sincer, nu te supun la o corvoadă? Căci sunt convins că nu mergi acum pentru prima dată.

-Tot sincer îți răspund şi eu: am fost la Luvru, în fugă! Aş mai fi mers o dată dar am tot amânat, ştiind că îmi va ocupa multe ore. Acum am un motiv puternic: **Tu!**

. . . . . .

După ce au admirat biserica Sacre Coeur, cocoțată în vârful colinei Montmartre, s-au îndreptat spre Cartierul Latin.

-Ai să întâlneşti zeci de mici cafenele, restaurante cu specific franțuzesc, grecesc, chinez, italian – la alegere.

-Dar explicația denumirii de Cartier Latin care este?

-Fiind una din cele mai vechi zone din Paris, cartierul Montmartre era populat mai ales de studenți care vorbeau curent limba latină. Ai să vezi – un labirint de străzi înguste, chiar unele abrupte. Vom întâlni cohorte de pictori doritori să ne facă portretul. Te tentează?

-Doar dacă aş avea chef să mă întâlnesc cu propriul chip atârnat în cui…Mai bine apelez la tine.

-Când vrei… Dar bagă de seamă, avându-te pe tine model, cu tot talentul meu nu aş reuşi să câştig nici măcar echivalentul unei cutii de chibrituri.

-Măcar un băț, şi tot se merită!

Bine dispuşi, din glumă în glumă, cei doi prieteni au ajuns în fața unei mici ceainării.

-Aici?

-De ce te miri? Aşteptai cinci stele? Sunt o mulțime… Dacă vrei, te duc!

-Lasă, eu prefer o singură stea – Anne.

-Nici măcar n-ai cunoscut-o… Dumitru zâmbeşte cu subînțeles. Prietene, încep să mă îngrijorez pentru tine.

-Ți-am luat-o cumva înainte?...

Dialogul se întrerupe brusc. Pe uşă a intrat Anne. Dumitru sare de pe scaun şi se grăbeşte s-o întâmpine.

-Aici eraţi? Am întârziat cumva?

-Nu-ți face griji… Noi am venit ceva mai devreme.

Pictorul o ia de braț şi o ghidează printre măsuțe spre colțul ales. Pe locul liber, un trandafir alb aşteaptă. Tânăra, intimidată, zâmbeşte, ia floarea şi o miroase.

-Cui trebuie să mulțumesc? Vouă sau celui care a creat-o?

-Îți seamănă…

În tot acest timp, Vasile nu şi-a dezlipit ochii de pe făptura diafană din fața lui şi nu a scos nici o vorbă.

-Acesta e prietenul tău? Nu mă prezinți?

-Cât sunt de zăpăcit! Am considerat că tot Parisul trebuie să-l cunoască pe Vasile!

Tânărul, vădit încurcat, se scoală în picioare şi întinde mâna. Nu a observat paharul sau nu şi-a coordonat mişcările. Acesta se răstoarnă cu un clinchet sonor. Restul de apă minerală s-a vărsat peste fața de masă; fata îşi scutură faldurii fustei de stropii căzuți în timp ce Vasile priveşte neputincios dezastrul creat. Chelnerul aleargă din colțul său invizibil la locul catastrofei. În câteva minute, măsuța arată impecabil: fața de masă imaculată, paharul plin, trandafirul – în vaza sa transparentă.

-Bine că am terminat cu protocolul. Acum putem să servim câte ceva, se adresează Dumitru celor doi, încercând să-şi stăpânească râsul.

-Îmi cer scuze! – şopteşte Vasile. Recunosc, m-am prezentat cât se poate de mizerabil.

-De loc, ripostează Anne. Abia acum ne cunoaştem mai bine.

-Comand şi pentru tine? Nu de alta, dar mă tem că ai să ceri mămăliguță cu brânză.

-Mămăliguță mănânc destulă acasă… Brânza? Nu sunt chiar novice! Brânza de Rocquefort, de Camembert, din lapte de capră…

-Mi-ajunge! Sper că nu vrei să ți le comand pe toate!

În tot acest timp, Anne îl priveşte amuzată pe noul venit.

-E şi el pictor?

-Mi-ar fi plăcut… , Vasile răspunde împiedecat. Mai ales că aş

fi avut ocazia să vă fac portretul.

Această frază spusă pe româneşte, Mitică o traduce fetei.

-Să vă propun o plimbare? Pe Champs Élysées…

-Mi-ar place…

Ochii căprui ai Annei strălucesc, buzele participă. Starea de încântare i se citeşte pe chip. Vasile o priveşte pe sub gene: ”Nu mă mir că Mitică a fost premiat… Premiul este, de fapt, al ei!” Băiatul simte un ghimpe dulce – amar în coşul pieptului şi o dorință intensă de a atinge şuvița rebelă de pe fruntea Annei. E de-a dreptul fascinat. Şi simte acea plutire nedefinită a cărei unică explicație o cunoaşte: **s-a îndrăgostit!**

. . . . . .

La ieşirea din local, cei trei tineri s-au îndreptat spre Bulevardul Champs-Élysées. Podoabele pline de strălucire – tradiție a marilor sărbători – i-au întâmpinat într-o feerie de culori.

-Impresionant!

La un moment dat, fata s-a împiedecat. Vasile în stânga, Dumitru în dreapta, ambii au luat-o de braț.

-Originalul tabloului premiat trebuie să fie în siguranță , glumiră băieții.

-Mă simt cam obosită, de asta mă împiedic.

-Ne aşezăm două minute?

Ideea prinsă în zbor s-a materializat pe dată. Băncile semănate în lungul traseului s-au dovedit o adevărată binefacere.

-Nu vi se pare că pala asta de vântişor s-ar putea să ne transforme în statui de gheață? Să ne trezim depuşi pe socluri într-una din sălile Luvrului!

-Mi-a venit o idee… Nu suntem departe de Luvru, intrarea astăzi e gratuită. Intrăm? – vocea Annei, nesigură, cere clemență.

-Dăm de căldură?

-Categoric!

-Gata, la drum!

Toți trei sar de pe bancă cu un entuziasm renăscut din imagini fierbinți, la gura sobei.

-Am ajuns la Place de la Concorde. Nu vreți să ne apropiem de Obelisc? Aici a fost decapitat Ludovic al XVI-lea în 1793.

-S-ar putea să-l întâlnim?

-Doar fantoma… , ripostează Anne. Obeliscul acesta e un cadou

făcut regelui Charles X de către vice-regele Egiptului; provine din ruinele templului din Luxor. Tinerii se apropie de monument. E din granit roz. Anne îşi scoate mănuşa şi mângâie piatra cu mişcări delicate. Vă închipuiți cum a putut fi transportat mastodontul acesta?

-Cu măgăruşii, glumeşte Mitică.

-Ştiu eu, intervine Vasile. Cu bateau-ul!

-Bravo! Dumitru pune degetul pe hieroglifele săpate în piatră: aici vom sculpta „Vasile", pentru posteritate.

-Până scrii tu, eu îngheț…, băiatul tropăie mărunt. Încotro o luăm?

-Tot înainte!

. . . . . .

Din păcate, prietenii au ajuns prea târziu. Muzeul îşi închisese porțile. Doar exteriorul a putut fi admirat, inclusiv piramida de sticlă de la intrare.

-Aş fi vrut să dau ochii cu Mona Lisa, s-a plâns Vasile.

-Să-i dezlegi misterul privirii?

-N-au reuşit alții , mai puțin înghețați…

-Nu vă necăjiți, şi mâine e o zi! Anne tropăie mărunt şi adaugă: Dacă mai zăbovesc o secundă, devin sloi!

CAP. 18

„Dragul meu,

Vezi? Am devenit posesivă de când te-am scăpat în oraşul tentațiilor. Oare eşti doar dragul meu sau şi al altora?

Vasile a ajuns la tine? Sau s-a rătăcit prin ulicioarele pline de fete?

M-am bucurat mult pentru succesele tale…"

Liza s-a oprit. A obosit. I s-a dat drumul din spital cu condiția de a nu face eforturi. Dar până şi compunerea unei scrisori a epuizat-o.

„Bine că Miti nu ştie nimic, gândeşte fata. Vasile îmi va aduce veştile pe care doresc să le aflu."

Imaginea pictorului în fața modelului Anne, o tulbură. De aceea aşteaptă cu înfrigurare întoarcerea mesagerului. Anul Nou, cu tradițiile lui, cu bucuriile unui nou început, a trecut pe lângă ea, lăsându-i doar regrete.

„Dacă nu păţeam nimic, dacă maţul acesta nenorocit ar fi rămas cuminte, la locul lui, acum eram lângă Miti… Liza oftează adânc. Aşa a fost să fie…”

Oricum, un sâmbure amar tot i-a rămas pitit undeva, în adâncul fiinţei…

„Chiar nu a putut să ajungă aici ?” Scrisorile primite nu au convins-o.

Dar va veni Vasile!

. . . . . .

Şi Vasile a venit! Emoţia copleşitoare a ţintuit-o pe Liza între perne.

Maria l-a adus. Zglobie ca un ied scos la soare, fata a intrat pe uşă, trăgându-l de mânecă pe cel mai aşteptat dintre soli.

-Vasile! , a exclamat bolnava. Ce surpriză!

-Iată ce ţi-a adus Anul Nou: un parizian mirosind a Chanel, îndopat cu brânză Camembert şi cu programul Moulin –Rouge în buzunar.

-Prea multe ingrediente incriminatorii, râde băiatul.

Maria face o piruetă în jurul lui:

-Ce mândru te-ai făcut!

-Am slăbit patru kilograme, la câţi kilometri am umblat.

-De ce? Au dispărut mijloacele de transport?

-Dacă vrei să ştii, picioarele sunt cele mai indicate când vrei să intri în detalii.

Exuberanţa i-a cuprins pe toţi trei. Întâlnirea în sine reprezintă o sărbătoare.

-Vino şi stai jos aici, nerăbdătoare, Liza îşi invită musafirul să-şi tragă un scaun lângă pat.

-Îţi aduc o cafea? , întreabă Maria.

-Să-mi ghiceşti? , Vasile dă din cap – aprobare mută.

Iată-i aşezaţi confortabil. Liza între pături şi Vasile alături, cu o ceaşcă aburindă în mână. Maria s-a evaporat. Destăinuirile intime trebuie respectate.

. . . . . .

-Da! Am cunoscut-o pe Anne. Nu-ţi fă griji, relaţii de serviciu: el – pictor, ea – model.

-Unde ai cunoscut-o?

-La expoziție.

-Chiar seamănă cu mine?

-Într-un anumit fel… Diferența? Tu eşti ființă vie, plină de sevă, ea – madonă desprinsă din frescele istoriei.

Vasile s-a pregătit bine pentru această discuție. Nu trebuie să transpară din relatările sale, farmecul emanat de femeia-muză, fascinantă, enigmatică. Tânărul o întrebase odată: „Cum să te numesc? Zeiță, înger?" Ea îi zâmbise cu miere pe buze şi senin în priviri: „Numeşte-mă Anne!"

La plecare, Vasile a lăsat pe masă cutiuța legată cu fir auriu, darul lui Mitică. S-au despărțit bine dispuşi şi mai ales dornici pentru o nouă întâlnire. Ultima replică a Lizei a fost scăpată din plasa ascunsă a intuiției:

-Mi-ai spus **tot?**

Nu! Nu i se spusese tot!

CAP. 19

În anul următor, Dumitru Crăiescu, din ce în ce mai pasionat pentru munca lui, s-a înscris la concursul „Albumul anotimpurilor". Fiecare concurent trebuia să prezinte patru peisaje.

În paralel, examenele sfârşitului de an nu trebuiau neglijate. De asemenea, lucrările de atelier obligatorii cereau timp şi concentrare.

Mai exista şi o expoziție cu vânzare organizată la începutul verii, unde participarea era benevolă. Tinerii pictori aveau posibilitatea să testeze pulsul publicului şi , nu în ultimul rând, să câştige un ban.

Toate la un loc nu lăsau nici un minut de respiro. Doar o bună programare a timpului…

Studentul Crăiescu, atras de pictură din ce în ce mai mult, nu şi-a precupețit nici timpul liber şi nici măcar orele de somn. Pensula, coala albă întinsă pe şevalet, imaginile adunate de oriunde, culorile îmbinate în zeci de variante, toate aveau efectul magnetului. Subiectele le schița într-un album-caiet pe care îl purta cu el. Natura era muza. Alegea câte un cot al Senei sau vreun cartier mărginaş unde atmosfera paşnică, casele cu un singur etaj, grădinile înflorite, îi aduceau imagini lăsate la mii de kilometri.

Chiar şi în primele luni ale anului, când plaiurile golaşe păreau

adormite, lumina caldă, strecurată prin plumbul norilor mângâia piatra, pomul, pământul roşcat cu bulgări sfărâmicioşi. Şi Dumitru făcea minuni din toate fragmentele acestea, doar de el observate.

Ajuns între cei patru pereți ai camerei, fără să-şi piardă timpul măcar pentru o cană cu apă, acest pasionat se repezea la prietenul său, şevaletul şi – din câteva mişcări cu cărbunele în mână – schița viitorul tablou.

Un observator neavizat nu ar fi înțeles mai nimic din dansul urmelor neregulate de creion. Doar cei înarmați cu răbdare ar fi descoperit minunea: îmbinarea culorilor prinzând viață. Sub ochii lor, iată! - se năştea o imagine, izvorâtă din sensibilitatea artistului. O necontestată armonie, sugerând miracolul : puterea dată de Dumnezeu ochiului de a zugrăvi frumusețea pământului.

. . . . . .

-Nu ieşi la o mică şuietă? Camil intră pe uşă ca un vifor şi îşi azvârle pe pat geaca de piele.

-Nu!... Dumitru, absorbit în munca sa, abia îi răspunde.

-Ce lucrezi? – colegul de cameră se opreşte în spatele pictorului. Copacul acela nu e disproporționat?

-Nu este gata…

-Mă grăbesc… mă aşteaptă Daniel cu Jan. Hai, nu vii?

-Nu pot să las aşa…

-Păcat! Nu exagerezi?

Tânărul îl bate uşor pe umăr şi iese la fel de furtunos precum venise.

Dumitru este atât de prins în munca sa creativă încât nici nu a reuşit încă să deschidă plicul de pe colțul mesei. L-a recunoscut imediat. „E de la Liza!” , s-a bucurat. Frenezia cu care lucrează i-ar putea aduce iertarea din partea fetei cu ochi migdalați. Ea, Liza, nu are egal între femei. Dar ceea ce face acum Dumitru, arta lui, nu poate ocupa decât primul loc. Acest lucru e de la sine înțeles. Şi, cu cât trece timpul, se pare că distanța dintre primul loc şi restul se măreşte îngrijorător.

CAP. 20

Au trecut trei ani. Timp perceput cu totul diferit de cei doi. În vreme ce Liza a numărat zile, luni, sărbători pustii şi plicuri din ce în

ce mai rare, pentru Dumitru s-au aşternut sub picioare trepte – provocări tot mai greu de urcat. S-a conturat acea izbândă pentru care aplauzele constituie doar chenarul, miezul fiind însăşi aspirația spre perfecțiune.

Într-una din duminicile albe, zi lipsită de podoabe, goală ca un fruct uitat pe vrej, Liza a primit un telefon. „…Bine, te aştept!" – cuvinte încărcate cu plăcerea viitoarei întâlniri. Vivi îşi anunțase vizita.

În sfârşit soneria s-a trezit la viață. Uşa s-a deschis larg. În prag, cele două prietene se îmbrățişează. Fragilul buchețel de ghiocei este aşezat cu grijă în paharul cu apă.

-Iată-mă! – exclamă Vivi, scuturându-şi căciulița. Să-mi scot şi cizmele…

-Ai sub cuier papucii. Cred că nu ne-am văzut de anul trecut!

-Da! De la aniversarea mea. Liza o priveşte scrutător. Ce bine arăți! Primăvăratecă, parfumată, elegantă…

-Dar tu? Parcă ai mai slăbit…

Fata pleacă ochii în jos şi simte un nod în gât. „Nu se poate! Ce-i cu mine?" Şi deodată, fără nici un preaviz, lacrimile îi inundă obrajii.

-Draga mea, ce-ai pățit?

-Nimic! Aşa, din senin…

-Ei, nu se poate! Seninul nu are lacrimi, dacă vrei să ştii.

-Hai la mine în cameră. Aici e cam răcoare.

Intimitatea încăperii cu lumina estompată a veiozei, invită la reculegere şi destăinuiri.

-N-ai venit la serata liceului. De ce?

-N-am avut chef!

Răspunsul aspru nu poate opri investigarea comportamentului anormal al Lizei. Trebuie pus degetul pe rană şi abia apoi concluziile.

-Uite care-i problema: n-am venit la tine de florile mărului. Să mă tratezi cu un biscuit şi să-mi spui:"Pa, dragă!" Hai să vedem împreună ce nu merge.

Vivi pare mai hotărâtă ca oricând să nu–şi lase prietena scufundată în necazuri fără a-i arunca un colac de salvare.

-Nu prea ştiu ce să-ți spun. Nu mă interesează **nimic!**

-Asta am înțeles-o din start. Altceva?

-În aprilie, Mitică deschide pe cont propriu o expoziție la Bucureşti. În ultimele trei scrisori, numai despre asta îmi vorbeşte…

-Şi ce rău vezi aici?

-Nu crezi că ar trebui să-mi scrie şi altceva? De noi doi, de exemplu?... Doar la tablourile lui îi este gândul.

-De asta eşti supărată? Ar trebui să te bucuri, să-l susții… Nu-ți dai seama? Crezi că e atât de simplu să-ți permiți o expoziție pe cont propriu? Şi unde? Nu aiurea, ci în capitală… Ar trebui să fii mândră, chiar fericită!

Liza îşi ascultă amica şi adaugă cu o voce nehotărâtă:

-Poate ai dreptate… Să-mi schimb optica?

-Categoric!

-Să încerc… Ce-ai zice dacă te-aş invita pe cinci aprilie la deschidere? Ai merge? Cade într-o sâmbătă.

-Cu tine alături, iau toate meridianele la rând!

-Sigur?

-Doar nu vrei să mă jur.

Obrajii palizi ai Lizei au prins culoare. O adiere de bună dispoziție se împleteşte cu vorbele din ce în ce mai vioaie ale celor două prietene. Începe să se contureze proiectul viitoarei călătorii.

-Da! Îi vom face o surpriză. N-am să-i scriu că voi veni. El m-a anunțat că nu poate sta decât trei zile. Expoziția va fi preluată de altcineva. Drept să-ți spun, chiar m-a supărat! Cum să nu-şi facă timp să vină aici măcar aşa, să mă vadă între două trenuri?

-Pentru că el speră să pleci tu acolo. Nu ai de unde să ştii cât de ocupat este!

Vivi caută că-şi liniştească amica dar în sinea ei îi dă dreptate: ”Care-i adevărul? Numai Dumnezeu ştie…”

. . . . . .

De trei zile, Liza se pregăteşte intens. Coaforul, croitoreasa, magazinul de încălțăminte, toate accesoriile posibile şi chiar cele de prisos, o asaltează. Viitoarea doamnă Elisabeta Crăiescu trebuie să apară într-o ținută impecabilă. Liza, provinciala, nu are ce căuta în capitală.

Acolo, în sala expoziției, Dumitru - luat prin surprindere – va deveni din nou Miti al ei, cel care i-a furat fotografia ca să-i facă portretul într-o noapte, şi ca să-i jure doar din priviri credință veşnică.

Liza îşi simte ochii umezi şi un val de emoție de nestăpânit o cuprinde – deliciu dulce-amar aşteptat cu înfrigurare dar şi cu teamă. Şi-l închipuie alergând spre ea, luând-o în brațe, radiind acea fericire

ce nu poate fi exprimată în cuvinte. Şi ea? Ea ce va face? Se va abandona la pieptul lui şi , făcând abstracție de mulțimea din jur, se va lăsa legănată, alintată, şi îi va şopti cât dor a adunat… Poate nu-i va spune nimic. El singur va intui ceea ce simte ea – acea flacără ce nu s-a mai stins de când a fost aprinsă.

Şi din senin, o undă rece străbate fibră cu fibră , întreaga ființă. „Aşa să fie
oare?”

. . . . . .

Conform planului minuțios stabilit, cele două prietene au ajuns cu bine în capitală. Şi acum, iată-le pe treptele casei de cultură – proaspete, elegante, emoționate. Au depăşit cu zece minute ora deschiderii.

-N-ar fi fost nimerit să ajungem înaintea lui… , comentase Liza, pe drum.

-Să n-ai nici o grijă…, cred că Mitică a dormit aici, printre capodopere…

-Ai dreptate!

Zâmbet amar pe care Liza nu l-a putut ascunde. Acum, simte fără voie că toate tablourile pe care le va găsi în incintă, purtând semnătura Dumitru Crăiescu, vor fi tot atâtea entități rivale cu care se va război pentru a-şi câştiga locul pe care crede cu înfocare că îl merită, în ierarhia iubirilor lui Mitică.

Recunoaşte că fără entuziasmul lui Vivi nu ar fi ajuns aici. Această prietenă atât de devotată, care i-a înțeles frământările, frustrările şi neputința, a trezit-o:

„…Nişte cartoane colorate, pe când tu eşti vie, poți mângâia, iubi – nu stai inertă, agățată în Dumnezeu ştie ce cui…”

. . . . . .

Au intrat.

În sala plină – rumoare, murmure .Atmosfera e oarecum tensionată. Toți aşteaptă, mişcându-se lent, în lungul pereților încărcați cu tablouri.

Liza întâlneşte doar chipuri necunoscute. La mijloc, un spațiu gol, o măsuță, un microfon, flori. Din ce în ce mai neliniştită, privirea fetei scormoneşte prin mulțime.

Iată-l! Lângă portretul femeii… Probabil acea Anne care i-a

torturat imaginația, nopți la rând. Enigmatica Anne - cea care a azvârlit năvodul şi peste Vasile, prinzând doi peştişori deodată…

Liza îşi simte inima pulsând puternic în timp ce ochii nu se pot desprinde de bărbatul chipeş, pictorul Dumitru Crăiescu, centrul atenției celor din jur. Această imagine nu este himera nopților fără somn. Este cât se poate de real, e Miti al ei, cel care a strâns-o în brațe, topindu-i voința, rațiunea, pentru a o transforma într-un bulgăre incandescent – iubire.

În jurul pictorului – bărbați, femei, probabil oficialități. Liza va aştepta răbdătoare, să se spulbere toată această mulțime, să rămână doar el, Dumitru. Oare pentru pânzele înşirate pe panouri a bătut ea atâta cale? A ajuns la vârsta când îşi poate rândui prioritățile, când este în stare să se disece pe sine pentru a descoperi cel mai de preț simțământ de dăruire luminoasă, caldă, totală.

Fata, rezemată de brațul prietenei, îl mângâie cu privirea, îl alintă cu gândul, cu inima.

Deodată, încremeneşte! O femeie cu trăsături delicate, ochi migdalați de catifea, a apărut alături de Dumitru. Pictorul Crăiescu se întrerupe din conversația animată pe care o susținea, o cuprinde cu un braț pe după umeri vădit încântat , se apleacă şi o sărută pe obraz. Îi face loc alături, cercul se lărgeşte. Tânăra spune ceva, întinde mâna celor din jur, râde. Totul se desfăşoară cât se poate de firesc.

„Ce se întâmplă? gândeşte Vivi şi-şi strânge, fără voie, prietena de mână. Liza nu i-a anunțat venirea noastră… Şi el a adus-o!...”

Vivi, disperată, nu ştie ce se va întâmpla în clipa următoare. Cum va reacționa Liza. Biata de ea – pare a se fi transformat în stană de piatră. Statuie cu ochi vii…

Şi iată, o scenă incredibilă: Dumitru, surâzător, îi şopteşte ceva femeii de lângă el. Aceasta îşi pleacă privirea – semn de supunere? Aprobare?

Liza, priveşte inertă . Vivi fierbe de mânie. „Ticălosul!” Îi vine să se rupă de la locul ei şi să se posteze în față. S-o vadă!

Dar, spre stupoarea celor două prietene, apare în scenă un nou personaj. Incredibil! E Vasile! Se apropie prin spate şi-i face un semn Annei. Aceasta se întoarce, face un pas spre el şi – în văzul tuturor, de parcă cei doi s-ar fi trezit într-o sală goală – se îmbrățişează. E o îmbrățişare pătimaşă, în care barierele convenționalului au dispărut.

-Înțelegi ceva? şopteşte Vivi.

Liza stă înlemnită în continuare. Într-un târziu , răspunde:

-**Nu!**

. . . . . .

Sala se goleşte. Tot ce a trebuit spus – discursuri, aprecieri – s-a spus. Vizitatorii au reținut majoritatea lucrărilor. Singurul, tabloul Annei, are o mică etichetă prinsă în colț: „Domnului Vasile Pavelescu din partea autorului”.

Le-au trebuit câteva minute bune fetelor să se trezească; acum, ținându-se de braț se apropie de Dumitru.

-Liza! Vivi! Ce surpriză! Bucuria întâlnirii pare o explozie de artificii. Toți radiază. Dialogul vioi lămureşte în parte evenimentele anterioare.

-L-am zărit pe Vasile! Unde s-a evaporat?

Nedumerirea Lizei trebuie limpezită. Vocea calmă ascunde tulburarea cauzată de scena surprinsă, oarecum lipsită de logică.

-Cred că s-a retras cu Anne. Dacă nu ştiați , s-au logodit.

-Când? Liza face ochii mari. M-am mai întâlnit cu el dar nu mi-a suflat o vorbă…

-Şmecherul! Povestea ține de când a venit la Paris, de Anul Nou. Şi-au tot scris…, apoi s-au întâlnit. Ea – de aceea a venit aici. Pentru el , nu pentru portret!

Cele două prietene îi urmăresc cuvintele şi încearcă să lege evenimentele cu povestea proaspăt aflată.

-Ce incredibilă poveste, murmură Liza, şi eu care credeam…

-Ce credeai? – Dumitru, vădit tulburat, scrutează chipul fetei.

Liza îşi pleacă ochii, fără să mai adauge ceva. Doar gândul… Îmbrățişarea celor doi, imagine incitantă, fierbinte, pluteşte peste argumentele rațiunii. „Miti nu a încercat nici un gest de afecțiune. Pe când Vasile…”

Între timp, în sală au rămas puțini vizitatori.

-N-am încotro! Sunt obligat acum să particip la o reuniune oficială: critici de artă, sponsori, diverse oficialități. Vă iau cu mine! Haideți! Pictorul îşi roteşte privirea şi, cu oarecare părere de rău, adaugă: Au întins-o porumbeii…

Vivi îi lasă prietenei inițiativa.

-Ne întâlnim diseară? Acum mă simt cam obosită. Te superi?

Dumitru se apleacă spre Liza şi îşi apropie buzele de obrazul ei.

-Pot să mă supăr pe tine? Niciodată! Să văd cum dau de Vasile – el nu-şi pierde timpul ca mine…

Din nou i se pare Lizei că ceva nu e în ordine. Problema ei? A lui Mitică ? Vasile cu Anne?

CAP. 21

O masă stilată, cu pahare frumos rânduite îşi aşteaptă oaspeţii. Cele două tinere sunt conduse la locul rezervat şi – surpriză! Trei scaune sunt deja ocupate. Anne, Vasile şi Dumitru sporovăiesc veseli. Fetele se apropie timid.

-Bine aţi venit!

Urmează strângeri de mână, îmbrăţişări scurte şi întregul grup îşi ocupă locurile. Conversaţia se desfăşoară cu subiecte la ordinea zilei. Liza e tăcută, focalizată pe singurul personaj pentru care a venit. Îl observă cu coada ochiului – este el, Miti al ei şi totuşi pare altul… Acea căldură din privirea lui pe care i-o cunoaşte atât de bine , s-a evaporat? Preocupat de succesele sale, îşi dezvoltă proiectele de viitor, cu un entuziasm nedisimulat, care îl întinereşte, îl detaşează de cei din jur. Vasile discută cu Anne ceva, cu voce şoptită. Fata ştie doar două –trei cuvinte în limba română iar Vasile – cam tot atâtea în limba franceză. Ce-şi vorbesc cu atâta vervă ? De unde izvorăsc atâtea vorbe?

Liza devine din ce în ce mai îngândurată. „Mie nu are nimic de spus?” Îi priveşte pe cei doi din faţa sa; par a pluti într-o lume a lor în care nu mai încape nimeni. „Miti, ce se întâmplă cu noi?” Fata îl urmăreşte intens şi simte nevoia unui răspuns.

-Domnule Crăiescu, i se adresează cu voce surdă, când ne întoarceţi vizita?

Urmează o pauză. Toţi aşteaptă. Dumitru pare vădit stânjenit:

-Nu pot acum. Deschid o altă expoziţie în Lille. De abia am timp să ajung…

La vară…

Pictorul îşi curmă brusc cuvintele. O priveşte pe Liza, neliniştit:”Va înţelege? Va accepta?”

-Când plecaţi?

Întrebarea lui Vasile cade pe neaşteptate.

-Mâine! , îngaimă Liza.

Nici o obiecţie. Deci „**mâine!”**

Biata Liza! Nu o mai interesează nimic! Acasă! E singura ei dorință. Să ajungă între cei patru pereți, să regăsească intimitatea unui spațiu clădit pe speranțe – spațiu ce trebuie aerisit. Va deschide larg ferestrele. Şi va aştepta o nouă zi cu mintea limpezită.

Deodată, vocea lui Dumitru se face auzită – melodie de final:

-Liza, mai rămâi o zi? Am putea…

-Nu! Nu! Am probleme cu şcoala. Aproape strigăt – disperare, neputință!

-Să vă conduc…

-Am făcut deja comandă pentru un taxi.

Despărțirea, mai degrabă – **ruptura** – a ținut puțin. Graba fetelor de a se îndepărta de masa cu pânză imaculată, cu lumânări şi pahare de cristal, a fost întreruptă doar de nota de plată, achitată cu gesturi febrile de Vivi, pentru două tacâmuri.

. . . . . .

Afară, în aerul proaspăt, Vivi şi-a luat de braț prietena şi s-a lipit de ea, fără comentarii.

Liza, crispată, cu lacrimile gata-gata să-i inunde obrajii, a murmurat, mai mult pentru sine:

Asta a fost tot!